

SLOVENSKI NAROD

zhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34

Poština plačana v gotovini.

Premogovna kriza

Prometno ministrstvo je preko noči otvorilo premogovno krizo v naši državi, krizo, ki posega do korenin našega gospodarskega življenja in preti, da vrže v nesrečo mnogo tisoč delavskih in uradniških družin.

Konflikt med premogovnimi podjetji in državo oblastjo je do danes še vedno premalo pojasnjen in nasprotujoči si stranki sta svoje postopanje premalo utemeljili, gotov ga premalo opravičili pred javnostjo, ki je po pravici ogorčena nad načinom, kako je ta kriza izbruhnila. Če se pri nas vsi problemi, tudi najbolj pereči, rešujejo tako silno počasi, zakaj si ne bi vzeli tudi v konfliktu med premogovnimi podjetji in železniškim ministrstvom časa in prilike, da se sporne točke predebatirajo pri zeleni mizi, ne pa da se vrši debata na račun delovnih rok, s tem, da se lahko miselno in brezsrčno izigrava o deset-tisočih nedolžnih. Tu zadene krivda nedvomno prometno ministrstvo, ki tudi ni poskrbelo, da bi bila javnost pravočasno obveščena o pravem stanju stvari in da bi mogla imeti vsaj nekaj sodb o sporni zadevi.

Ministrstvo zahteva znižanje cen premoga. S to zahtevo mora pač vsakdo simpatizirati, saj je znano pri nas vsakomur, kdor je količjak pobilje počen o razmerah pri premogokopih, da so naša premogovna podjetja dobro fundirana in da delničarji zelo dobro zaslužijo. Toda gospodje, ki vodijo akcijo za porenitev premoga, bi morali toliko poznati izkušnje v dosedanjih porenitvah stremeljnih, da bi vedeli, kako hočejo podjetja porenitev kriti z znižanjem mezd. Državna oblast je dolžna štiti delavstvo pred izkoriščanjem, zato je bila njena dolžnost misliti na to, kako se prisilijo zasebni premogokopi, da ne zvrnejo znižanja cen premoga na rame delavstva; državna oblast kot glavni odjemalec ima v tem pogledu ogromno moč.

Da je ministrstvo, ki je pričelo borbo s premogovniki, izpolnilo navedene pogoje, bi bila danes vsa javnost enodušno na njegovi strani. Sedaj pa je občinstvo v nejasnosti in ne more pravilno presojati situacije.

Privatni premogovniki bodo morali temeljito pojasniti svoje stališče. O tem ne more biti dvoma, da se mora vzpričo številnih redukcij in splošne tendence znižanja cen tudi premog poreniti. Premogovniki ne smejo zahtevati od države, da jih čez mero štiti proti vnanji konkurenci. Zavedati se je treba, da je naš domači premog, in tudi trboveljski, — po kvaliteti mnogo slabši nego vnanji in zato neprimeren dražji. Po podatkih centralnega tajništva delavskih zbornic v Beogradu znaša cena angleškega premoga, ki je kvalitativno še enkrat boljši od našega, in brez žveplenih in drugih primesi, 4000 Din za vagon, dočim znaša cena enake množine našega premoga 3000 do 3500 Din. Tega se morajo lastniki podjetij zavedati in se zadovoljiti z zmernejšim dobičkom. Ni dvomiti o tem, da mora država štiti domače premogovnike, zakaj s tem se štiti desetstotice delavcev in ostalega prebivalstva s podjetniki in trgovci, ki jim je eksistenca navezana na domače rudnike, toda premogovniki te zaščite ne smejo zlorabljati. Vračamo se zopet v dobo brezobzirnega gospodarskega boja in medsebojne konkurenca raste od dne do dne; tem pojavom se morajo prilagoditi tudi veliki premogovni producenti.

Zahteva vse naše javnosti, da se pogajanja med obema strankama vršijo tako, da ne bo njih stroškov brez potrebe nosil delavec. Merodajni naj bodo stvarni razlogi, ne zakulisne igre in špekulacije posredovalcev in kupčevalcev; in državna oblast si bo pridobila simpatije celokupnega občinstva.

IZZIVANJE FAŠISTOV NA SUŠAŠKEM MOSTU

— Sušak, 11. septembra. Snoči se je na sušaškem mostu, ki deli Reko od Sušaka, dogodil s skupino reških fašistov obmejni incident. Z Reke je prispela k mostu skupina 25 fašistov, prepevajoč italijanske pesmi. Pred skupino je korakal aktivni kapetan italijanske vojske v družbi neke dame. Italijanske straže do dovolile fašistom svoj bodec prestop, na kar so prepevajoč izzivalne pesmi prešli preko mosta ter se ustavili pred našo stražo na jugoslovenskem ozemlju. Vodja straže je mirno pozval fašiste, naj se odstranijo na reško stran. Fašisti so nosili italijanske zastave ter so prepevali znano peme: »Prišel bo dan, ko bodo črne srajce prestopile mejo...« Ko se je končalo fašistovska družba vendarle odstranila na italijansko stran mostu, je dama, ki se je nahajala v družbi s kapetanom, zaklicala našemu uardniku: »Prišel bo čas, ko bomo peli tudi na drugi strani.«

Pašić v centru politične situacije

Po Maksimovićevem porazu v Beogradu so se oči uprle zopet v Nikolo Pašića. — Po povratku bo vnovič prevzel vodstvo stranke in države.

— Beograd, 11. septembra. Političnemu poročevalcu, ki si skuša ustvariti jasnejšo sliko in točnejši vpogled v sedanje politične kombinacije, ki se vsak dan v novih oblikah iznašajo od strani poedinih nasprotujočih si struj v narodno-radikalni stranki, ne ostane prikrito, da se sučejo vse kombinacije narodno-radikalne stranke in vsi načrti njenih medsebojno pobijajočih se voditeljev okoli Nikole Pašića. Ni več dvoma, da bo Pašić zopet stopil v politično ospredje in zavzel vodilno vlogo v državni politiki, če mu bo to le količjak omogočilo zdravje. Ko je Nikola Pašić pred meseci prispel v Karlovo Vary, je bil zelo slab. Pomladanska kampanja proti njegovemu sinu, še bolj pa neuspeh, ki so mu ga pripravili njegovi ambiciozni sodelavci v radikalni stranki, je zelo omajal njegove sicer trdne živce, tako da je postal napram vsem dogodkom popolnoma apatičen. S svojo okolico n. hotel govoriti niti o najbližjih zadevah, ki se tičejo njegovega dela.

V istem času so prišli nasprotniki njegovega dela v radikalni stranki na vrhunc moči. Notranji minister Boža Maksimović je hotel pokazati, kaj premore. Sпусти se je v odločilno borbo proti največjim milijencem Nikole Pašića ter izposloval izključitev inž. Bobića. Brez dvoma je, da

je tedaj Boža Maksimović postopal po točnem načrtu in da bi bil brez nadaljnjega dosegele nesporno vodstvo v stranki ter bil od vseh radikalov priznan kot naslednik Nikole Pašića, da je obdržal beogradsko občino in istočasno potolkel preko inž. Bobića Nikolo Pašića. Po porazu, ki ga je doživel Maksimović v Beogradu, je začela zopet rasti avtoriteta Nikole Pašića in istočasno so prišle vesti, da se je njegovo zdravje v Montecarlju izdatno popravilo. Očividci potrjujejo, da je g. Pašić zopet izredno čvrst in svež.

Z zdravjem se je Nikoli Pašiću vrnila volja do borbe, ki strši kakor temna senca nad njegovimi nasprotniki v narodno radikalni stranki. Ze odstavek o narodni volji v nedavnem pismu na ožji odbor radikalne stranke je potrjeval, da je Nikola Pašić odločen izvesti energično akcijo proti skupini, ki se je polastila stranke in vlade. Vse je odvisno od njegovega zdravja. Če bo Nikola Pašić osvežil svoje sile in se vrnil v domovino zdrav ter pri polni moči, je pričakovati v jeseni zelo važnih dogodkov v radikalni stranki ki bodo največjega pomena za vso našo nadaljno politiko. Z njegovim povratkom in z njegovo akcijo pa bo obenem omajano edinstvo stranke in prej ali slej bo prišlo do očitnega razkola obeh nasprotnih skupin.

Svečan sprejem Nemčije v Društvo narodov

Optimistično presojanje mednarodnega položaja. — Mogočen vtis Briandovega govora. — Atentatski načrti eksaltiranega komuniste.

— Zeneva, 11. septembra. Včerajšnji dan svečanega sprejema Nemčije v Društvo narodov bo trajno zabeležen v analih te velike mednarodne institucije. Vodilni krogi Društva narodov ugotavljajo, da je sedaj Zeneva postala vsaj za Evropo in za razmerje Evrope do ostalih kontinentov trdnjava miru in sprave med narodi in da bodo prihodnja leta prinesla nov napredek solidarnosti med narodi Evrope. Govoril, ki so bili izgovorjeni na včerajšnji svečani seji, zlasti pa ognjevit govor francoskega zunanjega ministra Brianda, so razčistili vsa nesoglasja ter pokazali, kaj vse lahko postane Društvo narodov, ako bodo državni in voditelji evropskih držav obrnili voljo na hrbet ter se posvetili napredku in blagostanju svojih narodov.

— Zeneva, 11. septembra. Na včerajšnji popoldanski seji je plenarna skupščina Društva narodov nadaljevala razpravo o poročilu sveta Društva narodov za pomoč, ki jo je prožilo avstrijski republik v težkih povojnih časih do njene sedanje obnove. Kmalu po 17. je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

— Zeneva, 11. septembra. Ko je na včerajšnji seji francoski zunanji minister Briand končal svoj govor, s katerim je pozdravil vstop Nemčije v Društvo narodov ter oduševil delegate s svojimi skrajno pacifiističnimi izjavami, je vstal predsednik skupščine jugoslovenski zunanji minister dr. Ninčić ter se zahvalil dr. Stresemannu in Briandu s sledečim nagovorom: »Glo-

boko sem ganjen, kakor vi vsi, gospodje, od tako globokih in vzornih govorov, kakor smo jih čuli od dr. Stresemanna in Brianda. Jaz sem prepričan, da je cela skupščina s menoj, ako se zahvalim obema govornikoma in ako jima zagotavljam, da so njihove iskrene besede prodrele globoko v naša srca. Kako diven je ta prizor, ko gledamo delegate Nemčije in Francije, da sede za isto mizo in da z enakim duhom in vero izpovedujejo svoje globoko prepričanje o veliki bodočnosti Društva narodov. Jaz sem prepričan, da bodo te njihove besede močno vplivale ne samo na delo, ki ga sedaj opravljamo, nego tudi na celo bodočnost Društva narodov.«

— Zeneva, 11. septembra. Policija je včeraj popoldne prejela nekega krojača, ki je rojen v Curihu, toda ruskega porekla, po imenu Leopold Grünberg. Pretil je švicarskemu delegatu Moti, da se bo osvetil za atentat, ki je bil svoj čas izvršen na ruskega delegata Vorovskega v Lozani. Policija je ugotovila, da gre za eksaltiranega epileptika.

— Zeneva, 11. septembra. Atentator Grünberg je star 20 let in je prispel pred dnevi iz Curiha v Zenevo, kjer se je nastanil v neki penziji. Nabavil si je vstopnico k sejam Društva narodov, kjer je hotel umeriti odveta Teodorja Auberga, predsednika mednarodne zveze za pobijanje III. internacionalne. Grünberg je priznal na policiji, da je nameraval umoriti tudi švicarskega delegata in bivšega zveznega predsednika Motto.

Uradniške redukcije se bodo res izvršile

— Beograd, 11. septembra. Potrjujejo se vesti o predložitvi novih redukcijah državnih namestencev, ki jih je napovedal svetni minister Trifunović. V njegovem resoru bodo redukcije tudi najobsežnejše. Od sedem odeljen tega ministrstva bo ukinjenih pet, tako da bosta ostali samo dve. Najmanjša bo redukcija v ministrstvu za zunanje zadeve, kjer se bo izvedla po željah in predlogu zunanjega ministra dr. Ninčića. V ministrstvu za šume in rudnike sploh ne bo redukcije, ker ima to ministrstvo še pre malo strokovnih moči. Učitelji, ki se nahajajo v službi ministrstva prosvete, bodo premešeni na učiteljska mesta v notranjosti države.

Senzacionalna zaroka

Fordova hčerka se je zaročila z grofom Skrzynskim.

— Krakov, 11. septembra. Bivši ministriški predsednik grof Skrzynski se je zaročil s hčerko ameriškega avtomobilskega milijarderja Forda. Njena dota bo znašala 300 milijonov dolarjev (okrog 17 milijard dinarjev), torej znesek, s katerim bi lahko Skrzynski temeljito saniral poljsko valuto.

Stjepan Radić obsojen na štiri tedne zopora

— Nova Gradiška, 11. septembra. Včeraj se je vršila pred sodiščem v Novi Gradiški razprava o tožbi dr. Zaniča in dr. Bazale proti Stjepanu Radiću radi žaljenj, ki jih je izrekel proti njima na javni skupščini v Novi Gradiški. Stjepan Radić ni prisostvoval razpravi. Sodišče ga je proglasilo krivim in ga obsodilo na 14 dni zopora, ki se lahko pretvori v 7000 Din globo.

Takoj nato se je vršila druga razprava proti Stjepanu Radiću o tožbi dr. Janjiča radi žaljenj, ki jih je izrekel proti njemu na isti javni skupščini v Novi Gradiški. Stjepan Radić je bil zopet obsojen na 14 dni zopora ali v denarno kazen 7000 Din.

DR. KOROŠEC V BEOGRADU

— Beograd, 11. septembra. Danes je dopotoval v prestolico vodja Slovenske Ljudske Stranke dr. Korošec, ki je še tekom popoldneva stopil v stike s člani opozicijskih skupin. — Snoči je prispel iz Ljubljane poljedelski minister Ivan Pucelj.

IZ AGRARNE SLUŽBE

— Beograd, 11. septembra. Za šefa geometra agrarnih kooperacij v Mariboru je z ukazom ministrstva za poljedelstvo in vode postavljen Fran Avčin, agrarni geometer.

Zaključek II. kongresa pravnikov

Ob veliki udeležbi pravnikov se je vršila danes zaključna plenarna seja. — Zahteva po obveznem civilnem zakonu. — Nova uprava kongresa.

Včeraj popoldne so sekcije kongresa nadaljevale in večinoma tudi končale svoje delo ter pripravile poročila in resolucije za današnje zaključno plenarno zborovanje. Danes zjutraj so bile izvršene zadnje redakcije.

Predsednik kongresa dr. Danilo Majaron je danes ob 10. popoldne v veliki dvorani Uniona otvoril zaključno plenarno zborovanje kongresa. Udeležba častna. Predsednik je sporočil, da je kongres prejel odgovor Nj. Vel. kralja Aleksandra na vdanostno brzojavko, ki je kongres poslal z otvoritvene seje. Kralj želi kongresu najlepše uspehe v velikem in koristnem delu. (Viharno odobravanje. Klici: Živel kralj!)

Načelnik v pravosodnem ministrstvu dr. Kavčič je v imenu namestnika pravosodnega ministra, ministra za socialno politiko Milana Simonovića, pozdravil kongres in opravičil ministra, ki ni mogel osebnostno prisostvovati kongresu.

Prečitane so bile nato razne pozdravne brzojavke, zlasti pravniških združenj iz Prage in Varšave. Nato je sledilo čitanje resolucij, ki so jih formulirale sekcije.

Največje zanimanje je med udeleženci vladalo za resolucije prve sekcije, ki je razpravljala o izenačenju bračnih prav. Predsednik te sekcije, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Janko Babnik, je kratko resumiral potek včerajšnje razprave v sekciji. Razprava je bila mestoma živahna in burna. Poseglo je v njo 12 govornikov. Soglasno je bilo mnenje, da je nujno potrebna reforma in unifikacija naših bračnih prav z zakonom, veljavnim za vse državljane brez razlike vere. Kongres je nato od sekcije predlagano resolucijo sprejel z veliko večino glasov. Resolucija naglašala:

1.) Pravna sigurnost v celi državi nujno zahteva, da se donese še pred unifikacijo civilnega prava enoten civilni bračni zakon, ki določi pogoje za veljavnost in vzroke za razvod braka za vse državljane enako brez razlike vere.

2.) Civilni bračni zakon mora: a) sprejeti civilno formo za sklepanje braka in b) določati, da bračnopravne spore izključno sodijo le civilna sodišča.

Kongres je nato sprejel daljšo resolucijo, ki se nanaša na pravni značaj in tehniko našega finančnega zakona.

Prof. dr. Plivčič je poročal o delu sekcije, ki je razmotirala vprašanje valorizacije. Predložene so bile sekciji tri resolucije, od katerih ni nobena dobila v sekciji absolutne večine. Zato prečita kongres vse tri resolucije, od katerih prva naglašala, da je vprašanje valorizacije za enkrat še brezpredmetno, druga, da naj ukrene kongres vse za nadaljevanje razprave in tretja, da se vprašanja velikih sprememb pri valorizaciji ne more rešiti de lege lata. Predsednik kongresa je na to odredil, da se vprašanje valorizacije odloži za prihodnji kongres.

Sprejete so bile dalje resolucije glede državljanstva na podlagi poročila rektorja dr. Leonida Pitamica, glede reorganizacije upravnega sodstva na podlagi poročila univ. prof. dr. Gjorgja Tasića, glede odškodnine za neopravičen pritvor in preiskovalni zapor na podlagi poročila univ. prof. dr. Silovića, in končno resolucija glede notariata. Glede slednje resolucije se je razvilo zanimivo in živahno glasovanje. Kongres je sprejel z veliko večino glasov del resolucije, ki zahteva enoten okvirni zakon, ki se naj sukcesivno razširi tudi na Srbijo in Crno goro, uvede naj se sistem čiste notariata na temelju modernih načel in na avtonomni osnovi z notarskimi zbornicami. Le z malo večino glasov pa je bila sprejeta točka resolucije, ki zahteva uvedbo poslovne stolice za notariat na eni izmed naših pravnih fakultet.

Na predlog predsednika je bila nato z velikim odobravanjem sprejeta lista novega upravnega odbora kongresa. Izvoljeni so: za predsednika univ. prof. dr. Ladislav Polić (Zagreb), za I. podpredsednika Rusomir Janković, sodnik apel. sodišča v Beogradu, in za II. podpredsednika dr. Janko Babnik, predsednik viš. dež. sodišča v Ljubljani. Za člane: Milan Dragović, sodnik apel. sodišča v Skoplju, dr. Veronika, podpredsednik stola sedmorice v pok., dr. Ivan Politeo, odvetnik, in dr. Dušan Peleš, minister n. r. vsi v Zagrebu, in končno iz Ljubljane: okrajni sodnik dr. Rudolf Sajovic, podpredsednik odvetniške zbornice dr. Janko Zirovnik in univ. prof. dr. Metod Dolenc.

Novo izvoljeni predsednik dr. Ladislav Polić se je v toplih besedah zahvalil za izvolitev in izkazano mu zaupanje, izražajoč upanje, da bo kongres pravnikov kot stalna institucija obrodil koristne sadove in našel na merodajnih mestih pravilno razumevanje.

Nato je povzel besedo stari predsednik dr. Danilo Majaron, ki je v izklesanem in obsebnem govoru reasumiral delo kongresa, naglašajoč njega važnost za našo celokupno upravo in zakonodajo in želeč, da pridejo zaključki kongresa čim prej tudi v praksi do izreza. V imenu kongresa se je zahvalil staremu odboru za njegovo požrtovno delovanje in v zornu pripravo kongresa. Obžaloval je, da kongresu ni mogel več prisostvovati eden najpožrtovnejših juristov, pokojni minister pravde dr. Vjuričić. Zborovalci so se dvignili s sedežev ter mu zaklicali trikratni »Slava«. Nato se je spomnil vseh, ki so pripomogli k temu, da se je kongres tako lepo in vzorno izvršil, zlasti pravniška družva v vseh delih naše države. S posebno toplimi besedami se je zahvalil ljubljanskemu pripravljalnemu odboru ter ljubljanski mestni občini odnosno njenemu gerentskemu svetu, ki je z brezprimerno gostoljubnostjo sprejel drage goste in si prizadeval, da jim napravi kratko bivanje v belu Ljubljani kar najprijetnejše. Končno se je zahvalil celokupnemu slovenskemu tisku, ki je naslovil na kongres iskrene pozdrave in iznesel tudi želje javnosti, kar je tem razveseljivejše, ker priča, da se najširša javnost zanima za delo kongresa in s tem dokazuje, kako važna je ta institucija in kako visoko jo ceni. Zahvaljujoč se končno vsem udeležencem za udeležbo in vestno sodelovanje pri pripravah, je ob 12.15 zaključil II. kongres pravnikov.

Mesto prihodnjega kongresa še ni določeno in bo o tem sklepal novo izvoljeni odbor.

Včeraj popoldne so naredili udeleženci kongresa, v kolikor niso prisostvovali razpravam v sekcijah, izlete v ljubljansko okolico, mnogi pa tudi na Bled. Zvečer je priredila Glasbena Matica njim na čast velik koncert v Unioni. Izvajala je poleg narodnih več pesmi Lajovic, Kreka in Deva, torej samih kompozitorov, ki so ob enem odlični juristi. Žela je ogromno odobravanje polne dvorane.

Danes po zaključku kongresa so se udeleženci skupno fotografirali pred muzejem; popoldan je namenjen ogledu mesta, okolice in Ljubljane v jeseni, zvečer pa se vrše v obeh gledaliških stalnostne predstave. Jutri odpotujejo naši odlični gostje deloma v Celje in Maribor, deloma na Gorenjsko, nato pa se zopet vrnejo na svoje domove.

Zeleč vsem udeležencem, da odnesejo s svojega kratkega bivanja v naši sredi o nas in naših razmerah najugodnejše vtise, izrazimo ob enem nado, da bi kongres, ki je storil mnogo važnih zaključkov, obrnil kma lu tudi v praksi kar največje uspehe.

ZCPE URADNIŠKE DIFERENCE

— Beograd, 11. septembra. Finančni minister dr. Perić je izjavil novinarjem, da je odredil izplačevanje razlik, ki jih dolguje država činovnikom po činovniškem zakonu. Izplačila se bodo začela izvrševati s 15. septembrom. (Da bi bilo vendar enkrat res!)

VUKAŠIN MARKOVIĆ V MOSKVI

— Moskva, 11. septembra. Crnogorski odmetnik dr. Vukašin Marković, ki je delj časa živel na Dunaju, je prispel v Moskvo. Na postaji so mu boljševiške organizacije priredile svečan sprejem.

TESTAMENT RUDOLFA VALENTINA

— London, 11. septembra. Testament Rudolfa Valentina je povzročil živo iznenadenje. Valentino je razdelil svoje premoženje na zelo svojevoljen način. Svoje prve žene sploh ne omenja v testamentu, drugi ženi je zapustil 1 dolar. Ostanek premoženja, ki ni tako veliko, kakor se je splošno pričakovalo z ozirom na bajeslovne dohodke, ki jih je imel, je Valentino razdelil na tri dele. En del dobi stric njegove druge žene, drugi del njegov brat Albert in tretji del njegova sestra. Zapuščina znaša 15.000 šilingov (okrog 3 milijone Din).

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 10.95, Pariz 165, London 274.85, Newyork 56.48, Praga 165.90, Berlin 13.455, Milan 204.50, Dunaj 798.

INOZEMSKJE BORZE.

Curih: Beograd 9.1375, Pariz 15, London 25.135, Newyork 517.60, Praga 15.34, Milan 18.65, Berlin 123.20, Dunaj 73.07.
— Trst: Beograd 49, Pariz 80.50, London 134.50, Newyork 27.70, Praga 82, Curih 585.

Zavednim trgovcem v premislek

Naš list, ki je že deset in desetletja v prvih vrstah borbe za napredek in svobodo slovenskega ljudstva, smatra za svojo dolžnost, da tudi danes, ob volitvah v Trgovsko in obrtno zbornico, povzdigne svoj glas, kakor je to vedno storil, kadar je šlo za blagor članov, ki tvorijo med Slovenci temelj napredne misli.

Neizkaljeno je prijateljstvo, ki veže naš list s slovenskim trgovstvom in obrtništvom. Nikdar ni bilo to prijateljstvo sebično. Bolj ko so divje nasakovali sovražniki slovenskih trgovcev in obrtnikov njihovo ekzistenco in njihovo čast, tem bolj zvesto je stal naš list ob njihovi strani. Težka so bila leta, ko je v našem listu pokojni dr. Ivan Tavčar vodil boj proti začetnemu navalu klerikalnih konzumarjev, ne morda zato, da bi podcenjeval potrebo združene organizacije, pač pa zato, ker je SLS ustanovljala konzumne organizacije samo z vidika svoje politike, z malimi izjemami brez vsakih gospodarskih potreb in samo zato, da bi uničili in iztrebili trgovski stan kot avantgardo napredne misli med Slovenci.

Klerikalizem je ostal na svoji poti in danes vidimo, da so za klerikalne konzumarje merodajni še vedno isti nezdravi in nesolidni principi. Klerikalni konzumi so po večini politično-gospodarske ekspoziture SLS, katerih glavna naloga je držati ljudstvo v strankarski odvisnosti ter pridobivati sredstva za strankarsko politično špekulacijo SLS. Ljudstvo od klerikalnih konzumov samo nima mnogo dobička, ker v njih ne dobi niti boljšeje niti cenejšega blaga, kakor ga nudi svojemu odjemalcem legitimna trgovina. Razen tega so postali konzumi še rakrana slovenskega obrtništva, ker se preko njih spravljajo med ljudstvo mesto domačih obrtniških izdelkov najraznovrstnejši inozemski fabrikati. Kako nezdrava je pri nas organizacija konzumnih društev, je najboljši dokaz, da imamo celo v malih vaseh, kjer so dane ekzistencije možne, jedva za eno ali dve skromni in delavni slovenski trgovski rodbini, kar po tri konzume. Kadar pride neizogiben polom, pa plačuje račun ljudstvo.

Slovenski trgovec in obrtnik v tem boju za obstanek nista omagala, pač pa sta se krepko organizirala v stanovskih organizacijah — trgovskih gremijih in obrtniških združenjih — zavedajoč se, da se je proti politično organiziranemu konzumarstvu in njegovi zlorabi zadržuje ideje, samo na ta način mogoče uspešno boriti. Do teh zborniških volitev je stanovska organizacija trgovcev in obrtnikov baš tako daleč napredovala, da bi bilo mogoče doseči enotno manifestacijo vsega trgovstva in obrtništva. Pa je loplna SLS po organizacijah, da bi preprečila osamosvojitve trgovskega in obrtniškega stanu. Njen cilj je samo ta, da bi trgovsko in obrtno zbornico okupirala sama.

Poleg konzumarskih ciljev ima SLS pri teh volitvah pred očmi še cilje čisto politične narave. Ona se zaveda, da se ljudstvo na deželi ne da več slepiti z vrtoglavo in destruktivno politiko. Brezplodnost in škodljivost žetne klerikalne politike odpira ljudem oči. Nekdaj vneti pristaši SLS ji bolj in bolj obračajo hrbet. Na drugi strani pa ni le SLS s svojo vratolomno politiko v Beogradu zaigrala najvzvišenejše interese Slovencev, marveč postavila tudi sebe v popolno politično izolacijo. Tako še nobena stranka ni lahko mislila na pravila ogromne politične dote, ki so jo dobili sedanji voditelji od svojih prednikov. Volitve v zbornico naj sedaj rehabilitirajo SLS pred ljudstvom in pred Beogradom. Slovenski trgovec in obrtnik pa naj bosta to pot tisti žrtvi, ki s prepustitvijo svoje zbornice klerikalcem plačata račune za neuspehe klerikalne politike. Klerikalne nespособnosti in škodljivosti ni dovolj že v

Narodni skupščini, v bodoče naj se klerikalno-politični direndaj zamane še v Zbornico, da bi se še ta edina strogo trgovska in gospodarska avtonomna korporacija izpremenila v torišča političnih eksperimentov, ki naj vzame še njej ter slovenskemu trgovstvu in obrtništvu kredit po vsej državi.

Pri teh klerikalnih nakanah so po edine osebe čisto stranska stvar in samo sredstvo v dosegu namena. Zato pa ne smejo niti osebe, niti kaj drugega preslepiti volilcev; kajti oni morajo samo to videti, da sta si v boju dve fronti: stanovska fronta združenih trgovskih gremijev in združenja druga politična fronta klerikalnih konzumarjev ter njihovih pomočnikov.

Tako je in nič drugače! Samo to je resnica, ki smo jo razložili in povedali trgovcem in obrtnikom z najboljšim namenom, da jim kot stari in preizkušeni prijatelji ob težki odločitvi stojimo ob strani. Kdor je kdaj upošteval naše dobre nasvete in svarila, mu nikdar ni bilo žal. Danes re moremo drugače, kakor da kličemo slovenskemu trgovstvu in obrtništvu: Bojte se konzumarjev, storite vse, da ne zmagata SLS!

Opozoritev volilcem v Zbornico

Nekateri volilci ne pošiljajo glasovalnih listin volilni komisiji v poslanih jim službenih kuvertah (bele, modre, rdeče), temveč v zasebnih kuvertah razne barve. Volilna komisija ob prejemu zato ne ve, ali taka pošiljka vsebuje volilne listine ali pa morebiti kak dopis (n. pr. prošnjo za duplikat glasovnice, legitimacije ali kaj drugega). Volilna komisija, ki pošiljke z volilnimi listinami odpira še le 22. septembra po 6. popoldne, to je po končanem glasovanju, shranjuje zato vse pošiljke brez razlike, o katerih je domnevati, da vsebujejo glasovalne listine, do navedenega roka. Da se omogoči redno poslovanje volilne komisije in osobito prepreči, da volilna komisija ne odpre pošiljk z volilnimi listinami ali pa, da pošiljk, ki ne vsebujejo volilnih listin, temveč kak drug dopis, ki ga je treba takoj rešiti, ne shrani do 22. septembra, se opozarjajo vsi volilci, ki pošiljajo glasovnice in legitimacije v svojih lastnih in ne v poslanih jim uradnih kuvertah, da na te pošiljke nadere opazko: »Vsebinska glasovalna listina za volitve«.

Volilna komisija Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik Levčnik L. R.

Industrijski kandidati

Zveza industrijev je sestavila za volitve v Zbornico tole kandidatno listo:

I. kategorija.

Člani: Rihard Skubec, ravnatelj Trbovelske premogovkopne družbe, Ljubljana, Avgust Westen, industrijec, Celje, Avgust Praprotnik, upravni svetnik Kranjske industrijske družbe, Ljubljana, Anton Kreič, tovarniški ravnatelj, Ruše.

Namestniki: ing. Anton Klinar, upravni svetnik Trbovelske premogovkopne družbe, Ljubljana, Josip Rosenberg, industrijec, Maribor, Peter Kozina, tovarnar, Trzin, Mirko Goršek, tovarniški ravnatelj, Ruše.

II. kategorija.

Člani: Dragotin Hribar, tovarnar, predsednik Zveze industrijev, Ljubljana, dr. Radoslav Pipuš, industrijec, Maribor, Josip Lenarčič, tovarnar, Verd pri Vrhniki, ing. Oskar Dračar, tovarniški ravnatelj, Maribor.

Namestniki: ing. Milan Suklje, upravni svetnik Stavbne družbe d. d. Ljubljana, Jakob Zadavce, lastnik paromlina, Središče pri Ptuj, Anton Kafž, industrijec, Kočevje, Maks Durjava, tovarnar, Maribor.

III. kategorija.

Člani: Fran Bonač, tovarnar, Ljubljana, Fran Lahovnik, predsednik upravnega sveta lesne industrijske d. d. »Korotana«, Prevalje, Franjo Sirc, predsednik Puškarne v Kranju, r. z. o. z., Kranj, Julij Glaser, stavbenik, Maribor.

Namestniki: dr. Ernest Rekar, poslovodja lesne industrijske družbe »Bečica«.

Ljubljana, Hinko Pogačnik, tovarnar, Ruše, Franc Ravnikar, industrijec, Ljubljana, ing. Dušan Tomšič, ravnatelj Mestne plinarne, Maribor.

IV. kategorija.

Člani: ing. Vladimir Remec, tovarnar, Ljubljana, Ivan Rebet, tovarnar, Celje, Fr. Heinrich, tovarnar, Trata pri Skofiji Lcki, Geza Hartner, lastnik paromlina, Murska Sobota.

Namestniki: Ivan Avsenek, poslovodja d. z. o. z. Zabret et Komp., Ljubljana, Robert Diehl, tovarnar, Celje, Anton Rožina, tovarnar, Ljubljana, Dragotin Roglič, tovarnar, Maribor.

Zveza industrijev se obrača na vse volilne upravičence industrijske sekcije s pozivom, da glasujejo strnjeno za našo kandidatno listo, ki se sestavlja po stvarnih in gospodarskih razlogih. Zveza industrijev pričakuje, da se bo vsa industrija odzvala temu njenemu pozivu ter pokazala ob priliki volitev v najodličnejšo našo gospodarsko korporacijo ono solidarnost, ki nam je ravno v sedanjih težkih časih prav posebno potrebna.

Nagrade kraljevega fonda za delovanje na polju narodne prosvete

Uprava kraljevega fonda, ki ima glavni cilj, da pospešuje privatno inicijativno v delovanju za narodno prosveto, smatra, da bi bilo zelo koristno, da se pregleda in oceni enkrat na leto stvarno delovanje posameznih društev in poedincev na humanitarnem, prosvetnem, zdravstvenem ali gospodarskem polju za napredek našega naroda v teku enega leta in da se nagradijo oni, ki so se pri tem delu v tekočem letu najbolj odlikovali.

To delovanje za napredek našega naroda obsega:

1. Vsako koristno delovanje na zdravstvenem in prosvetnem polju: izboljšanje higijskih razmer na deželi, širjenje zdravstvenega pouka in antialkoholizma, izpopolnjevanje domače industrije (pletarstva, metlarstva, lesne domače industrije itd.), preskrba zdrave pitne vode, okrasitev hiš, izboljšanje življenjskega nivoja, ohranjanje in dobrih domačih običajev in narodnih noš, snovanje kmetskih, sadjarskih in mlečarskih združenj, gospodinskih, delavskih in večernih šol, pevskih in godbenih društev, čitalnic, gledališč, društev za zavarovanje živine in poljskih pridelkov, borba proti analfabetizmu in slino. 2. Širjenje praktičnih ved ter njihovo uporabo na gospodarskem polju: snovanje lepih posestev, obdelovanje zemlje, cepljenje in saditev novih vrst sadnih dreves, prepariranje sadja, gozdomanje brd in golih ozemelj, boljše reja in koristnejše izkoriščevanje živine in perutnine, razstavljanje kmetskih proizvodov na razstavah itd. — 3. Vsako večje delovanje za sportne napredek naše mladine, začenši od najenostavnejše telesne vaje, ako je sistematična (metanje kladiva, teki, skoki plezanje) pa do najbolj dovršene telovadbe.

V teh smernicah pa ni izčrpano celokupno delovanje na narodno-prosvetnem polju, temveč je le v kratkih potezah označena ideja kraljevega fonda. Od teh nagrad torej ni izključena druga akcija po edinc ali društvu na tem polju.

Za društva ali osebe, ki so pokazale največje uspehe v tem delovanju, se razpisuje nekoliko kategorij nagrad, v katerih more biti nagradjeno toliko oseb ali društev, kolikor jih bo zaslužilo dotične nagrade.

Nagrada I. kategorije 25.000 Din; nagrada II. kategorije 10.000 Din; nagrada III. kategorije 5.000 Din; nagrada IV. kategorije 2.500 Din.

Vsak, ki želi dobiti te nagrade, mora navesti, v katerem kraju in pod kakšnimi okolišninami je deloval, ter točno označiti, kaj je stvarno, odnosno praktično izdelal na samem terenu, ker je kraljevski fond z ozirom na sedanje prilike primoran, da daje takemu delovanju prvenstvo.

V tem tekmovalstvu bo sodelovala vsa naša domovina: uprava kraljevega fonda ne bo ocenila rezultatov samo po njihovem obsegu, trajnosti in stvarni vrednosti, temveč tudi po okolišninah, v katerih so se dosegli, in po naporih, ki so bili potrebni.

kakor ji pravilno namignil, iztrgano iz vrne Morlon... Kakor tudi ne o nasprotjem. Kar pa se tiče nagiba...

— Ta ina? — Ne verjamem! Takega je bodala se tatovi navadno ne poslužujejo. Le pogled ga, kako je fino izrezljano! Ce lo grb je vgrviran v ročaj. Kdaj so si Morlonci vrezavali grbe na svoje nože? Španci imajo sicer navado, da si vtisnejo kako besedilo na svoja bodala, a s skrbno varujejo, da bi vklesali izdajalske besede.

— Po tvoje n mnenju to bodalo torej ni las: navadnega zločinca? — Malo verjetno je vsaj. Izključeno pa ni, da ga je morilec vzel svoj žrtvi ali pa ga je ukradel v kaki zbirki. Poklicni zločinec rabi vedno le svoje orožje, v katero se edino lahko vedno zanesa.

— Dobro; v onile pošvedrani čevlji ne pričajo b. da bi jih bil nosil človek visokega porekla! — Jeg tu ni trdim! — In rokevice? — Rokavice so otroške; morda so bil oštropljen od krvi in se je morilec bal, da bi za utegnil izdati. Zato jih je skrnil na varno mesto.

— Nove so še, ugovarja Noisy, pogledj jih... Ali pa vsaj malo rabljene. Kako to razlašaš? — Morlon se začne smejati.

— Preveč a čes vedeti od mene. Za dragega se človek ne izuri čez noč dragega prijatelja. Toda verjamim, da bom prišel zagonetki do dna. Pripraviva si zdaj opazovališče!

ter določila, s katero nagrado bodo nagrajeni.

Prijave za nagrade z vsemi potrebnimi podatki za delovanje v letu 1926. naj se pošljejo upravi kraljevega fonda od 1. januarja do 1. marca 1927. Nagrade se bodo objavile 8. junija 1927 na obletnico poroke Nj. Velikostanja kralja.

Uprava kraljevega fonda.

Sport

Kdo ima prav?

Današnje »Jutro« poroča med službenimi objavami, da je LLAP zavrnil proteste S. K. Ilirije in ugodil protestom ASK. Primorja proti verifikaciji stafete 4 x 100 m povodom tekmovalnosti za prvenstvo Slovenije v lahki atletiki. Na podlagi teh zaključkov se ugotovi sledeče končno stanje moškega prvenstva LLAP za leto 1926: Primorje 71 točk, Ilirija 65 točk. Ptuj in Rapid po 3 točke, Trzin 1 točko.

Istočasno z objavo podsava za prinaša zadnja številka »Slovenskega sporta«, da je Lahkoatletski savez po uvaževanju protesta SK Ilirije radi nepravilnosti povodom prvenstvenega tekmovalnosti priznal prvenstvo v lahki atletiki za leto 1926 SK Iliriji.

Kdo ima sedaj prav? Podsavez je priznal prvenstvo Primorju, Savez baje Iliriji. Brez dvoma je, da stvar še definitivno ni rešena. Za enkrat bo službeno pač držal sklep podsava, ker si malo težko mislimo, da bi mogel savez sklepati, predno je izrekel svojo sodbo podsavez. Poročilo »Slovenskega sporta« temelji zato očitno na nepoštenih informacijah Radovedni smo, kako bo končal ta najnovejši spor, ki je po nepotrebnem povzročil toliko prahu in ponovno zastupil odnose med našimi klubi.

Hazena Atena - Primorje

Jutri se vrši ob 11. dopoldne na igrišču Atene hazenska tekma med družinama Atene in Primorja. Družina Primorja je na praznik proti Iliriji pokazala precej velik odpor in zato je upati, da bo tudi jutri napram Ateni častno zastopala barve svojega kluba. S to tekmo se zaključuje oficijelna sportna proslava TKD Atena Upamo, da se sportna publika v veliki številu odzove in poseti tekmo ter se na ta način obdoli agilni Ateni za njeno delovanje v prosep telesne kulture in sporta med žensko mladino.

Finalna tekma za pokal LNP

Jutri, v nedeljo, se vrši na igrišču SK Ilirije pred državnim kolodvorom finalna nogometna tekma za pokal LNP. V finale sta letos prišla lanski finalni zmagovalci Maribor in prvak Slovenije Ilirija. Moštvu nastopila v svojih najmočnejših postavah, kar jima je za pokalne tekme omogočeno. Tako nastopi Maribor ojačen z Weningom, bivšim slovitim igralcem graškega Sturm, Ilirija pa dana možnost, da postavi v svojo moštvo in Pleša i Martinaka. Obeta se torej lepa in zanimiva tekma in to tembolj, ker sta oba nasprotnika v meroma dobri kondiciji. Prične se tekma ob 16.30.

Pred fin. no tekmo igra kompletno prvo moštvo Primorja proti II. reprezentanci LNP. Reprezentanca je sestavljena iz odličnih igralcev Hermesa, Slovana in Jadrana in bo za Primorje vsekakor trd oreh. Prva tekma se prične ob 14.30. Tudi ta tekma se vrši na igrišču SK Ilirije.

Tekme za Gosposvetski pokal

Povodom proslave svoje petnajstletnice je razpisal SK Ilirija sporazumno z Jugoslovensko Matice v Ljubljani nogometne tekme za Gosposvetski pokal, za katerega se bo tekmovalno odsel vsako jesen v korist Jugoslovenske Matice in Gosposvetskega zvona. Odločilne tekme se bodo vršile vsako leto na Koroški danci Jugoslovenske Matice, t. j. na dan obletnice nesrečnega plebsita na Koroškem, letos po vsej priliki 10. oktobra. Natančne propozicije in tekmovalna določila so bila objavljena v »Slovenskem Sportu« št. 13 z dne 27. maja t. l.

Odbor SK Ilirije vabi tem potom k sodelovanju vse v Ljubljanskem nogometnem podsavzu včlanjene klube. Prijavni rok je do četrtka 16. t. m. opoldne na naslov: Sportni klub »Ilirija«, Ljubljana, Miklošičeva c. 13-III. Obenem s prijavo naj imenuje vsak klub po t. delegata v medklubijski odbor za izvedbo letošnjih tekem za Gosposvetski pokal. Prva seja medklubijskega odbora se bo vršila 16. t. m. ob 20. v kavarni »Evropa«, izločilne tekme se bodo pričele predvidoma v nedeljo 19. t. m. — SK Ilirija.

— Kaj pa ključ? vpraša Noisy, ki ga je Morlonova najdba očitno prevzela.

— Ali nisi še opazil, da ti morda kak ključ manjka? — Bogami, ne. Sicer pa imajo sobni ključki drugo obliko.

— Pustiva torej to stvar. Povrnila se bova nanjo pozneje. Sedaj pa na delo!

Prišla sta do hodnika. Morlon je s ključem odtrgal eno od desk, s katerimi je bil notranji del stopnišča pregrajen od hodnika. Deska se je odlomila in padla s truscem v globino.

— Pozor! opomni Morlon Noisyja, ki se je nagnil skozi odprtino. Morava biti previdna, da ne zaideva v past.

— Zdi se ni, da je pod stopnicami klet.

— Mogoče. Ali še ne poznaš svoje hiše, da bi vedel, če ima klet? — Seveda ima klet, odvrne Noisy. Celotno vino sem imel v njej. Pa so mi duhovci jeli prazniti buteljke in od takrat ga ne shranjujem več v kleti.

— Aha, da zamišljaš Morlon. Torej ni v hiši le ena klet... — Če je to sploh klet, Nemara pa je ta izdolbina zgolj konstrukcijske narave.

— Dajva, ogledjva si jo.

Prijatelja si prižgata svečo in se splovita skozi odprtino. V medlem svitu plapolajoče lojčke sta zagledala kamenite stopnice, ki so vodile navzdol. Previdno sta se napotila po njih. Naenkrat so stopnice prenehale in znašla sta se pred težkimi, masivnimi

Rokavski zaliv zopet preplavan

Vierkötterjev rekord potolčen.

Iz Pariza javljajo, da je francoski plavalec Georges Michel včeraj preplaval kanal La Manche v novem rekordnem času, in sicer v 11 urah in 7 minutah.

Georges Michel je prvi Francoz, ki je preplaval Rokavski zaliv ter obenem postavil nov svetovni rekord. Rekord Nemca Vierkötterja, ki je bil pač kratkotrajen, je znašal 12 ur, 41 minut. Michel je izbral ugoden čas, zakaj morje je bilo gladko kakor dal, dočim se je moral Vierkötter boriti s valovi.

— Beograščani v Budimpešti. B. S. K. igra danes in jutri v nedeljo v Budimpešti proti M. T. K. in F. T. C.

— Avstrija — Jugoslavija. Avstrija je stavila JNS predlog, da se revanšna tekma Avstrija — Jugoslavija odigra v prvi polovici oktobra na Dunaju. Savez bo ponudbo najbrž sprejel.

— Juniorski Finale za utešno darilo SK Ilirije med Jadranom in Panonijo se vrši jutri, v nedeljo ob 10.30 na igrišču Ilirije. S to tekmo se zaključijo letošnje juniorske tekme, ki jih je razpisal SK Ilirija.

— »Slovenski sport«. Izšla je 28. številka »Slovenskega sporta«. List uvodoma prinaša poročilo o ukrepu lahkoatletskega Saveza, ki je baje priznal SK Iliriji lahkoatletsko prvenstvo Slovenije, sledi apel in vabilo SK Ilirije na srednjeevropske in dijakine, da se zberejo pod njenim okriljem, poročilo in potek občnega zbora SK Jadrana itd. Zanimivi so aktualni sportni prispevki: »Težka atletika«, »Prisotnost duha pri nogometu«, »Obletnica novega oštde pravila«. Obširna in pregledna so poročila o zadnjih nogometnih tekmah, lahkoatletskih prireditvah, koledarskih dirkah, hazeni itd. »Slovenski sport« se nanaša: Rimska cesta 10/1 in stanje četrtletno 20 Din.

— Kraljičin pokal. Dne 19. septembra igra beograjska reprezentanca Beograda proti reprezentanci Bukarešte v Bukarešti. Tekma se vrši za pokal, ki ga je darovala ob priliki svoje poroke naša kraljica Marija Beograd je zmagal v obeh dosedanjih tekmah. Z eventualno tretjo zmago si letos definitivno pridobi pokal.

Beležnica

KOLENDAR.

DANES: 11. septembra 1926; katoličani: Proto in Hijacint; pravoslavni: 29. avgusta: Obglavljenje Janeza Krstnika; muslimani: 3. Rebi-ul-evela; židje: 3. Tišri.

JUTRI: 12. septembra 1926; katoličani: Ime Marije; pravoslavni: 30. avgusta; muslimani: 4. Rebi-ul-evela; židje: 4. Tišri.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

KINO MATICA: »Na lepem plavem Dunavcu« — LJUBLJANSKI DVOR: »Pariz o polnoči« — KINO IDEAL: »Ljubezen ni šalac«.

POKRAJINSKA RAZSTAVA »Ljubljana v jeseni«.

MAGOLICEVA RAZSTAVA v Tivoliju, GLEDALISCE, opera in drama: Predstava na čast udeležencem kongresa.

PRIREDITVE V NEDELJO.

KINO MATICA: »Na lepem plavem Dunavcu« — LJUBLJANSKI DVOR: »Pariz o polnoči« — KINO IDEAL: »Ljubezen ni šalac«.

GLEDALISCE: opera »Grofica Marica«, SPORTNE PRIREDITVE: Igrišče Ilirije: Nogometne tekme: ASK — Primorje — Reprezentanca B.; Ilirija — Maribor. Hazena: Atena — Primorje. Ob 11. v Tivoliju.

POKRAJINSKA RAZSTAVA »Ljubljana v jeseni«.

MAGOLICEVA RAZSTAVA v Tivoliju, DEZURNE LEKARNE.

DANES IN JUTRI: Trnkoczy, Mestni trg, Leustek, Resljeva cesta.

SOLNCE zaide danes ob 18.20, vzhaja jutri ob 5.43 ter zaide ob 18.18.

MESEEC zaide danes ob 20.30, vzhaja jutri ob 10.28 in zaide ob 20.57.

— Slovensko planinsko društvo naznaja, da zatvori v redeljo dne 12. t. m. Čojzovo kočjo na Kokrskem sedlu, Orožnovo kočjo pod Črno prstjo in Vodnikovo kočjo na Velem polju v društveni parski, Selenburgova ulica 7. II. nadst. so na razpolago »Uputnice« za polovico vnožno za družbo 10 članov iz Ljubljane do Bistrice — Boh. Jezero ali Kranjske gore in nazaj.

Maurice Boue:

6

Skrivnost „Črne žene“

Roman.

— Da! Kako naj drugače vidiva, kaj se zunaj godi? Jaz bi pa na vsak način rad vedel, kako odpro bandite vrata in na kak način se našemu njihov »strah«. Ali zdaj bi bilo umestno, da si nekoliko ogledava tvoje domovanje. Si-li opazil kaj nenavadnega v svojem ateljeju...

— Ne... Pač, nekega dne sem slučajno odkril, da ena stena nekam votlo odmeva, če potrkam nanjo.

— O, o! In tebi ni nikdar padlo na um, da bi si tajnost razjasnil?

— Nihdar, odvrne Noisy smeje, moral bi bil kopati v zid, to pa ni po mojem okusu.

— Nu, pa si ogledjva skupno. Prijatelja odideta v atelje.

Morlon poišče kladivo in jame ž njim tolči po zidu. Na nekem mestu je v resnici zadonel nekam votlo.

— Če bi mel pri roki kako sekiro, pravi Morlon, bi skušal dognati, kaj je v zidu.

— Žal nimam nobene sekire... Izposodil bi si jo pri sosedih, pa menim, da ne bi bilo previdno. Nezaupljivi so in bi brž kaj sumili, če bi jih prosila za orodje, ki ne sodi med slikarjeve potrebščine.

— Imaš prav, pritrdi Morlon, a ta neprijetna naju ne bo odvrnila, da ne bi skušala priti tajnosti do dna.

S temi besedami jame Morlon tolči po opeki. Ni trajalo dolgo in velik kos ometa se je odkrslil in padel na tla. Na njegovem mestu pa je zazijala precejšnja luknja, globoka najmanj en korolec. Morlon je segel vanjo in potegnil iz nje sveženj, ovit v platno in skrbno prevezan z motvozom.

— Glej, glej! Vidiš, da sem imel prav!

Noisy zadržiti od razburjenja in pričakovanja.

Morlon poži sveženj na tla, odveže vrvice in jame razkladati po tleh, kar je našel v zavoju: zarjavel nož, napol skrhano mizarsko dleto, dva para moških čevljev, vseh zgrbljenih in preperelih, par moških hlače z velikimi madeži (gotovo od krvi), več kosov ženske obleke, par otroških rokavic in en velik ključ.

— No, kaj praviš k temu? vpraša Morlon z zmagovalnim nasmehom.

Noisy je bil nem od osuplosti.

— Ni dvoma, povzame Morlon, da so ti predmeti v tesni zvezi z zločinci. Nemara bova na njih celo lahko ugotovila, s katere vrste zločinci imava posla.

— Bržčas so bili mornarji, meni Noisy, kažoč na platno, v katero je bil sveženj ovit.

— Mogoče; toda to platno, ki je jadra, ni še nikar dokaz. Takega blaga najdeš v tem kraju na vsak korak.

„Ljubljana v jeseni“

Pokrajinska razstava se bliža koncu. — Kdor si je še ni ogledal, naj se požuri.

Sedmi dan pokrajinske razstave je bil v znamenju poseta šolske mladine, kateri je sejmiska uprava omogočila ogled razstavljenih zanimivosti s tem, da je znatno znižala vstopnino, odnosno da dovoli siromašnejši deci brezplačen vstop. Razstavo so si ogledale večje šole iz Novega mesta, Radovljice in ljubljanske okolice. Iz Prekmurja je prišlo v četrtek 20 občinskih gerentov, ki so zelo hvalili razstavo in njeno vzorno organizacijo. Kupčije se razvijajo v manjšem obsegu, kar je tudi razumljivo, ker pokrajinska razstava večim kupčijam itak ni bila namenjena. Kljub temu je bilo prodanih več avtomobilov. Detajlna prodaja gre v splošnem dobro. Vrtinarji so prodali mnogo cvetlic in eksotičnih rastlin, tako da bi bili lahko z uspehom zadovoljni, ako bi jim vročina ne delala preglavic. Mnoge rastline ne preneso take vročine, kakor je nastala zadnje dni.

Poset je bil večeraj srednji. Pričakovati je, da bo danes, osrednji dan, znatno večji. Jutri je predzadnji dan in kdor si razstave še ni ogledal, naj se požuri. Po paviljonih je toliko zanimivega, poučnega in lepega, da mora biti vsakomur žal, kdor to redko priliko zamudi.

Kmetijska razstava

Med najzanimivejše oddelke pokrajinske razstave spada tako po obisku, kakor tudi po svoji sestavi nedvomno tudi kmetijska razstava, ki je privabila nešteto obiskovalcev iz cele Slovenije. Trud in prizadevanje naših domačih kmetijskih strokovnjakov je doseglo popoln uspeh.

Razstava je zelo pregledna in se je udeležujejo razni zavodi in korporacije kot Kmetijska družba, sadjarsko in vrtnarsko društvo, Čebelarstvo, Kmetijske šole, semenogojška postaja v Beltinci, Podkovska šola, Agrikulturno-kemični urad v Zagrebu itd. Razstava zavzema obsežen paviljon »E« in je razvrščena po glavnih gospodarskih panogah. Na levi od vhoda je poučna razstava iz poljedelstva, travništva, živinoreje, planinarstva in podkovstva, na desni pa iz vinarstva, sadjarstva in čebelarstva. V ozadju je razstava agrarne operacije in melioracije. Sredi paviljona je v prvi polovici razstava za semensko kontrolo, in za preiskovanje mleka, v ozadju pa za kmetijsko literaturo. Razstava nudi pestro sliko in napravi na obiskovalca najugodnejši vtis.

Razstava nudi nazorno sliko o umnem obdelovanju zemlje, o pravilni uporabi sredstev, o varstvu proti rastlinskim boleznim, o pospeševanju rodovitnosti zemlje, itd. Zelo zanimivi in poučni so bili n. pr. predmeti, ki jih je razstavilo ravnateljstvo poskusne in kontrolne stanice v Ljubljani in sicer o pregledovanju semen, preiskovanju mleka, o vzgoji samostitih kultur vinskih gliv, itd. Posebno pozornost so vzbujala tudi sadna drevesa, ki jih je razstavila drevesnica Kmetijske družbe.

Mlekarska razstava se je odlikovala s finimi proizvodi sira in masla ter nazorno

prikazovala umno uporabo mleka. Zlata kapljica naših vinog: — Inih gor, ki se toči v vinski razstavi, je zopet ponesla sloves naših domačih vin v širni svet. Vinska razstava je zelo dobro založena ter kaže, da se naša vina, ako se pravilno negujejo, lahko kosajo s svetovnimi specialitetami. Med mlekarsko in vinsko razstavo je nameščena razstava vinskih strojev, izdelki domačih in tujih firm. Razstavo izpolnjuje še oddelek za brezalkoholne pijače, ki kaže hvalnevredne piodove dosedanjega dela na tem polju.

Kmetijska razstava je žela pri vseh obiskovalcih nepristransko priznanje ter vzbuja zlasti pri posetnikih iz južnih krajev veliko pozornost. Prirediteljem k lepemu uspehu iskreno čestitamo!

Vinska razstava

Ta razstavi oddelke pridobiva vedno več interesov tudi kmetije iz južnih ter severnih krajev. Med njimi je tudi mnogo vinskih veščakov. Imeli smo priliko slišati iz ust priznanih veščakov neobjektivno sodbo o razstavljenih vinih in ta je bila vobče prav laskava. Zelo so hvalili renski rizling ali malo graševino štajerske hranilnice, celjske vinarke zadrage, znane vinske trvdke Bouvier v Gor. Radgoni, trvdke Frimer v Mariboru in Državne vinarke šole v Mariboru. Dalje ugajajo traminici in sicer trvdke Bouvier pod imenom »Hercegovščak« letnik 1923, mariborske vinarke šole letnik 1921, grmske kmet. šole letnik 1924, brežiške graševine gr. Attems letnik 1925. Po vrsti glede dobrote in jakosti sledijo beli burgundec, laški rizlingi, mozerliji in muškateleci ter rulandeci prejšnjih producentov, graševine Klevčev in graševine Rakovnik na Doljenkem.

Glavna atrakcija za staro in mlado obsega spola je pa »šipon izbor« letnik 1923 trvdke Bouvier, ki zavzema sploh prvo mesto med njegovo razstavljenimi skupino enajsterih vrst. Sušnikov silvanec in laški rizling letnik 1925 iz novomeške Trške gore imata zopet svoje interese — gostilničarje.

Zaloga se od dne do dne vidno krčijo. Zato naj se požuri, komur je ležeče na spoznavanju finih vin iz znamenitostnih vinskih goric Slovenije. Eventualno preostale zaloge ee bodo razprodane zadnji dan razstave v ponedeljek dopoldne in popoldne v celih steklenicah.

— **Odlikovanje naših mlečnih izdelkov.** Kakor smo že poročali, je v petek 3. t. m. posebna presojevalna komisija, v kateri so bili gg. trgovci Šarabon, Jelačin, Verbič in ga. Pibernikova ter drž. mlek. inštruktor g. Peve, pregledala in ocenila na pokrajinski razstavi razstavljenе mlečne izdelke. Srebrna kolajna je bila priznana siru Kmet. gospod. zadrage Bohinjska Bistrica, Mlekarske zadrage Rova in mlekarnе Sefman Radoljva vas. Bronasto kolajno so dobili mlekarske zadrage v Ratečah, na Vrhniki, v Radomljah in št. Lovrencu, dalje Zadrage mlekarnе v Ljubljani, graščina Neukloster in mlekarna Pončič, Tešanovci. Drugi izdelki so dobili samo priznanje.

Ljubljana se gunca in vrti ...

Rad bi vedel, na čigavi njeni je zrasla ideja, da naj postavi naša podjetna velesejmiska uprava tja med vrtnarsko umetnost in nepotetni sir vrtljake, gugalnice, hipodrome, tobogane in drugo tako zapeljivo robo. Ljubljancini smo dovezeti in kakor hitro nam kdo pove, da bo kje »lušno«, smo takoj tam. Gugamo se sploh radi, osobito ob sobotah in nedeljah takole proti večeru s periferije nazaj v mesto, ampak to ni še nič v primerjavi s pestro ropotijo, ki se jo nam nastavlja med velesejmiskimi šetbi in barakami. To vam muzicirani in svira od jutra do večera, da se človeku kar v glavi zavrti. Nože same poskočijo in evo solidnega Ljubljancina z visoko uradno funkcijo, ki niti sam ne ve, kdaj je zajahal lesenega konjčka in se zavrtel za brhkim dekletom v pravcatem petošolskem zanosu.

Sprva smo gledali vrtljake in gugalnice malce po strani, ker si nismo bili na jasnem, komu so prav za prav namenjene — nam ali našim nadebudnim skavtom. Kar priznamo, da nas je bilo sram zajahati lesenega konja ali sešiti v kočijo brez vprege. No, pozneje je filistrska sramežljivost ponehala in zdaj smo si menda vsi na jasnem, da se na vrtljaku prav lahko sklene in podpiše večna ljubezen do groba in še malo čez, če je treba.

Ali postavim hipodrom. Tam leseni,

tu košeni konji — razlika pa samo 2 dinarja. Ako zajahče lesenega, plašča 2 Din, ako se skobaca na košenega, te stane ta reč 4 Din. Bogme, konjarije ne nese! In kaj vse lahko vidiš v tem hipodromu! Nožice, svilene nogavice, kombinacije in mahinacije, okrogle, debele, suhe — vse vprek se trudi in uri za prve velike konjske dirke, ki se nam obetajo o sv. Nikoli. Pa so med nami še slepci, ki pravijo, da Ljubljana ni napredna. Kako neki da ni, ko pa hočejo vse njene nadebudne hčerke priti na konja in tudi pridejo...

Hans, tisti, ki stoji sredi hipodroma in poka z bičem, mi je pravil, da so Ljubljancini zastran kupčije zelo prebrisani in da bi spravili v zadrego celo Armenca. Oni dan da jih je prišlo kar celo krldelo v hipodrom. Menda so bili poprej na gugalnici, ker so se še v hipodromu navdušeno gugal. Enemu so dali v roko bič, drugemu pa metlo in so Hansa kar tebi nič menil nič pomegli iz hipodroma. Oni z metlo je splezal na konja in naročil prijatelju z bičem, naj dobro poganja. Hans ima srce na pravem mestu, pa je ugovarjal vdeč, da jahajo malce preveč udrihajo po kljusetu. Tedaj mu je trgovsko nabraženi Ljubljancin samozavestno odgovoril, da ga to nič ne briga, kajti je plačal 4 Din in zato ono minuto lahko počne s konjem, kar hoče.

Vrtljaki in gugalnice so najbrže v zvezi z vinskim oddelkom, kjer dajejo najboljšo kapljico na pokušnjo. Morda je tudi narobe — kdo ve? Eno je gotovo, da se namreč jahači tu in tam gugajo. Pa se je prigugal oni večer od nekd strokovnjak za buteljska vina in dejal, da hoče piti kakor Mica Kovačeva. Kako to? — so ga vprašali. Tako in zato, ker pišem. Kdor piše, ima jedačo in pijačo zastoni, prenočišče in obloko pa povrhu. Imenitno, so dejali v vinskem oddelku in sklenili, da bodo odslej vsi pisali. Tudi jaz pišem o vinski razstavi zato, da bom lahko brezplačno pil in prigrizoval. Morda dobim tudi konja pod roko na posodo — ona ga lesenega na vrtljaku in košenega v hipodromu. To bi bilo za pospeševanje prebave in proti morebitnim želodčnim krčem kot nalašč. Kdor se hoče torej zastoni najest, napiti in nagugati, naj hiti na pokrajinsko razstavo s kolkovnim potrdilom, da zna pisati. Tam v paviljonih bodo že vedeli, kaj in koliko mu po pravici gre. Treba je pa hiteti, ker bo v ponedeljek že prepozno...

Prosveta

Gledališki pregled

V Moskvi je dosegel Dickensov »Čvrček za pečjo« v inscenaciji hudožestvenikov svoj 600. predstavo. Za letošnjo sezono se obeta v Moskvi prav pester spored, posebno v glasbenem oziru: proizvajali bodo komponista Aleksandra Kreina veliko simfonijo »21. januar 1924«, ki je zložena v spomin Lenina. Skladatelj Mihajlo Gajezin pa je zložil simfonijo »Sčica simfoničnega spomenika« v čast revolucionarjev žrtve. Poleg tega bodo proizvajali Gilerov balet »Rdeči mak«, ki je zložen po kitajskih narodnih motivih in opero Kočmareva »Vojak Ivan«, poslednjo v Moskovskem Studiju.

V Varšavi vzbuja splošno pozornost mladi Poljak pevec Kiepara. Na varšavski operi je te dni pel za poskušnjo in bil takoj angažiran. Kritika ga imenuje v listih »Kralja tenorjev« in primerja moč in lepoto njegovega glasu s Carusovim nepozabnim tenorjem. Srečni pevec je angažiran kot gost na milanski Scali in je sprejel povabilo, da priredi tudi na Dunaju par koncertov.

Brno je otvorilo sezono z opero »Libuša«, nato pa so peli z velikim uspehom Dvořakovo opero »Dimitrij«. Vprizore v tej sezoni se: »Nepremagljivi« (I. B. Foerster), »Karlstein« (Novak), »Reč Makropulos« (Novo Jankačovo opero po besedilu K. Čapka), »V. Tell« (Rossini), »Elektra« (Strauss), »Walküre« (Wagner), »Nižava« (D'Albert) in dr. — Vprizore pa med drugim tudi revijo »Od Brna do Brna«, ki bo sestavljena po znanih evropskih revijskih vzorcih.

V Varšavi bodo igrali nov Prizbyšzenwskiego igro »Maščevalce«.

V Berlinu bo po božičnih praznikih čital Fr. Werfel v »Reichstagu« iz svojih pesnitve. — Za 30 letnico A. Brucknerjeve smrti bodo izvajali vse njegove simfonije pod vodstvom dirigenta Dr. Gatzja in pod pokroviteljstvom »A. Brucknerjevega društva«, čigar predsednik je sam državni kancelar dr. Marx.

Drž. gledališče v Kielu bo letos igralo finko opero »Oesterbottner« skladatelja Madetoje.

Na Dunaju gostuje pariški »Theatre de Montmartre L'Atelier« pod vodstvom ravnatelja Charlesa Dullina v Wr. Kammerspieler in sicer s komedijami »Je ne vous aime pas« (M. Achard) in »Irma« (Roger Ferdinand). — Dunajska mestna občina je onemogočila gostovanje svetovnoznanih Oberamergavcev v »Pasijonu«, ker je zahtevala dva tisoč šilingov davka od predstave. — Josefsdasko gledališče igra med drugim Langerjevo »Periferijo« in Gogoljevega »Revizorja« s Thimigom v naslovni vlogi. — V Wr. Modernes Theater gostuje nemško-rusko groteskno gledališče. Burgtheater igra Wildovo »Pahljačo lady Windermerrove«, drž. opera »Prodano«, Volkstheater pa »Fausta« (I. in II.) ter Maughamovo veseloigro »Caroly«.

Beograjsko Narodno pozorišče je oficijelno otvorilo novo sezono s 1. septembrom, s predstavami pa je začelo že par dni poprej. Prva vprizorjena dela so bila: »Uroševa ženitba« (M. Bojič); »Mnogaja leta« (Duš. Nikolajević) in opera »V nižavi« (Albert). Tudi zagrebško gledališče je igra, dočim manjša gledališča še niso začela s predstavami.

Kaj pestro je delovanje naših podeželskih odrov v Italiji. Navajamo samo par iger: v Sužidu je prosvetno društvo »Matjaur« vprizorilo igro »Sad greha«, v Vrtojbi je društvo »Napredok« igralo »Rodoljub«, v Škrbini je »Cerkveni pevski zbor« vprizoril »Domna«, v Kozini je proizvajal »Venec«. Vilharjeve, Lajovčeve in Sattnerjeve skladbe in igral »Bucka v strahu. Iz Celja.

Čeh, glavni urednik pariške revije. Znani pisatelj in prevajalec čeških književnih del na francosčino dr. E. Siblik je bil nedavno imenovan za glavnega urednika znane pariške revije »Comedie«. Je zelo redek slučaj, da postane inozemec glavni urednik tako uglednega lista, kakor je »Comedie«.

Novo delo o Tagoreju. V založbi Oxford University Press izide v kratkem novo delo E. J. Thomasona o Rabindranathu Tagoreju pod naslovom: »Rabindranath Tagore, Poet and Dramatist«.

Novo češko knjige. Znani satirik Karel Poláček je te dni izdal svoje največje delo pod naslovom »Povesti židovske vere.« — Josip Kopta izdal zbirko svojih feljtonov, ki so splošno priljubljeni. Zbirka nosi naslov »Veterini mlinc« in izide v prihodnjih dneh. Njegov legjonarski roman »Tretji odred« izide v kratkem v četrti izdaji.

Tragedije obupa in strasti

Silno naraščanje števila samomorov. — Grozna beda tira ljudi v smrt. — Posurovelosti in podivjanosti še ni konca.

Manija samomorov zopet zavzema strahoten obseg. Kronika dan za dnem beleži poskušene in izvršene samomore. Motiv je vedno isti: nesrečna ljubezen, brezposelnost, beda, bolezen...

Največ samomorov beleži kronika v Zagrebu in Beogradu, ki se v tem oziru že razvijata v veleumest. Na železniški progi za tvornico Botha in Ehrman v Zagrebu so našli v sredo razmesarjeno truplo 63 letnega Jove Nikića, rodom iz Zadra. Iz pisma, ki ga je imel pri sebi, je razvidna vsa tragika njegovega življenja. Bil je nekdo bogat veleposesnik, a je propadel, izgubil je službo kot nameščeneec, ločila se ga je težka bolezen. »Dovolj strupa sem zavžil,« veli v poslovnem pismu, »in sedaj hočem biti prost vseh muk. Ljubil sem svoje neizmerno in zanje sem delal z vsemi silami, dokler me ni bolezen zrušila. Živel sem še edino radi svoje žene in dece, da bi jih obvaroval propasti, toda to mi ni uspelo. Zbogom, mila moja deca: uboge sirote moje! Kdo vas bo sedaj hranil in se briga za vas? Vaš oče ne more, ker gre na dolgo pot, gre v nebeške dvorane, da prosi Boga, naj vam pomaga in vas blagoslovi. Bodite uverjeni, da bo Vsemogočni uslišal moje molitve in vas rešil...« Tako se je Jovo poslovil od žene ter svojih dveh otrok.

Včeraj zjutraj se je primeril drugi slučaj. Na železniški progi pri Berovgajski cesti so našli popolnoma razmesarjeno truplo nekega 50 letnega Matije Stancića, železniškega uslužbenca, oženjenega in očeta peterih otrok. Preko nesrečneža sta vozila dva vlaka in truplo dobesedno prerežala. Pokojnik je bil zadnje čase brez službe, kar ga je tako potrla, da je videl zgolj v smrti svoj spas.

V sredo je skočil pri Sevnici pod lokomotivo brzovlaka št. 3 neki 52 letni mož, visoke raste in temnočrni las. Samomorilec je baje neki Mariborčan.

V beograjsko bolnico so prenehljali v sredo zjutraj 26 letnega Milivoja Stojanovića, trgovskega pomočnika pri tvrdki »Isis«. Stojanović je popil večjo množino strupa. Nesrečni mladenič je izvršil samomor iz žalosti nad smrtjo svoje neveste, ki mu je umrla že leta 1924. Od takrat dalje je hodil potr okoli in čisto pravil znanec in prijateljem, da si bo končal življenje. V sredo zjutraj ga je našel prijatelj zvijačnega se v silnih bolečinah. Njegovi prsti so krčevito stiskali malo fotografijo umrle zaročenke... Stojanović leži v popolni agoniji in je malo upanja, da okreva.

V hotelu »Podrinje« v Beogradu je izvršila v noči od četrta na petek neka okrog 40-letna žena samomor. V četrtek zvečer je najela skromno sobico. Vpisala se je kot Marija Smid iz Ljubljane. Portirju je pripovedovala, da je prišla na obisk k svojemu bratu, ki ima v Beogradu neko delavnico. Predno je legla k počitku, je še napisala sobarico, naj je naslednjega dne ne kliče, ker hoče nekoliko dalje počivati. Okrog 10. zvečer je odšla v svojo sobo.

Ko je naslednjega dne tudi še opoldne ni bilo iz sobe, jo je najprej z rahlim trkanjem klical sobarica. Ker se ni nikdo oglasil, je o tem obvestila portirja, ki je sam poskusil, da poznega gosta spravi iz postelje, na katero so čakali že drugi. A tudi na njegove kliče ni trkanje se ni nikdo odzval. Nato so vrata s silo vlomili. V sobi je bila tema, ker je bilo okno zastrito s posteljno rjuho, v nos pa je udarjal lizolov duh. Ko so odgnali okno, se jim je nudil mučen prizor. Marija Smit je napol klečala, napol slonela na postelji, poleg nje pa je ležala steklenica z ostankom lizolove raztopine. Bila je po mnenju poklicanega zdravnika najmanj že 10 ur mrtva. Pri njej so našli samo 12 dinarjev gotovine, sicer pa nikakih dokumentov. Neki orožnik-Slovenec, ki je bil navzoč, je izjavil, da se samomorilka ne zove Smit, temveč Neža Tavčar, da je rodom iz Ljubljane ter da je imela pred leti večjo delavnico za vezenje v Beogradu, je pa vsled raznih okoliščin obubožala ter živevala v zadnjem času v veliki bedi. Policija se trudi, da ugotovi pravo ime obupanke in vzrok njenega samomora.

Afera v sarajevski železniški direkciji.

O priliki preiskav v subotički železniški direkciji so slučajno prišli na sled tudi nepravilnostim, ki so se na isti način vršile v sarajevski direkciji. Komisija, ki vodi preiskavo v Subotici, je pred par dnevi prejela anonimno ovadbo, da se je pri popravilu železniške postaje v Brodu na Savi nepravilno postopalo ter da je država oškodovana za visoko vsoto. Odrjena preiskava je potrdila navedbe v ovadbi. Popravilo postajnega poslopja je izvršila neka tamonjska tvrdka brez predpisane licitacije in odobritve prometnega ministra. Kljub temu, da je komisija ocenila delo na največ 100 tisoč dinarjev, je firma sprejela izplačilo v znesku 750.000 Din. Ker je bilo to mogoče samo v sporazumu z višjimi uradniki pri železniški direkciji v Sarajevu, je odrejena v tej smeri stroga preiskava. Dolež so imele že vse železniške direkcije razen ljubljanske večje ali manjše afele. Izgleda pa, da imajo oblasti v zadnjem času pri odkrivanju takih nepravilnosti posebno srečo in bi bilo le želeži, da jim uspe, od-

praviti vse nedostatk, kar bo gotovo tudi mnogo pripomoglo k splošni konsolidaciji razmer.

Tihotapci umorili finančnega stražnika.

Finančni podpreglednik Ivan Resnik, dodeljen finančnemu oddelku v št. Jurju v Slovenskih goricah, je odšel minul torkel zjutraj na službeni obhod ob državni meji, kjer se vedno cvete tihotapstvo. Ker ga dva dni ni bilo nazaj, je poslal vodja oddelka patruljo, da ga poišče. Patrulja je obhodovala ves rajon, a ga ni našla. Zato je nastal upravičen sum, da se mu je kaj pripetilo. S poizvedovanjem pri ljudeh je bilo končno ugotovljeno, da so ga zadnjič videli v bližini Geršaka ob Muri. Patrulje so nato ponovno preiskale vso okolico in so proti večeru res našle Resnika v jarku na nekem travniku mrtvega z razbito glavo. Po sledovih je dognano, da se je vršil med njim in napadalcem hud boj. Bržkone je zasačil kake tihotapce, ki so ga napadli in premagali. V prsih ima globoko rano, zadano z nožem, glava pa je popolnoma razbita. O storilcih ni nobenega sledu. Tragična usoda simpatičnega moža je vzbudila med prebivalstvom splošno sožalje.

Roparski napad pri Sv. Lenartu.

Železniški uslužbenec Mirko Rojko iz Maribora se je na praznik dne 8. t. m. mudil pri svojih sorodnikih pri Sv. Antonu v Slov. gor. Na večer se je vračal peš domov. Spotoma se je ustavil v št. Lenartu v neki gostilni ter se pokrepčal, nato pa je v mraku nadaljeval pot proti Mariboru. Ne daleč od Sv. Lenarta so ga na samotni poti ustavili trije možki. Eden je nosil debel kol. Ta je stopil pred njega, ga brez vsake besede udaril po levi roki, ostala dva sta zakričala: »Denar ali smrt!« Napadeni se je skušal braniti, toda v istem trenutku je dobil s kolo po glavi tako silen udarec, da se je nezavesten zgrudil. Iz nezavesti je prebudil še le čez več ur, krog polnoči. Svojo suknjo in kloboč je našel v jarku ob cesti. Denar, ki je bil v suknji, par sto dinarjev, je bil nedotaknjen. Iz tega bi se dalo sklepati, da ni šlo za ropar, napad, ampak za skrajno neumestno fantovsko šalo, ki so v teh krajih prav pogoste. Orožništvo je pridno na delu, da storilce izsledí.

Uboj pri Sv. Petru pri Mariboru.

Sentpeterski fantje pri Mariboru so se »junaki« stare šole in so ponosni na svojo kerajžo. Temu je tudi pripisovati, da Sv. Peter pri Mariborčanih ni tako priljubljen o izletišče kot n. pr. Limbuš, Nova vas, Kamnica in drugi, dasi ima prav lepo lego. Na praznik 8. t. m. so se Sentpeterski fantje zopet enkrat izkazali. Radi neke malenkosti so se med sabo sprli in knalu se je razvil krvav pretep. Pri tem je dobil posestnikov sin France Postružnik v prsa pet globokih ran. Imel pa je še toliko moči, da se je splazil z bojišča v bližnji listnjak, kjer je vsled izkrvavitve knalu na to podlegel poškodbam. Našli so ga še le naslednjega dne mrtvega. Orožništvo je pretepače drugo jutro aretiralo in oddalo sodišču, vendar pa nikdo noče priznati, kdo je zadal Postružniku smrtno rano. Ljudje se zgražajo nad takim surovim početjem domačih fantov in upajo, da jih bodo stroge kazni končno vendarle spametovale. Prevelika popustljivost namram pretepačem ni na mestu. Danes je med pretepači čisto slišati: »Kaj pa je, če ga ubijem?« Osemnajst mesecev bdm dobi! To ni nobena sramota! Le krastí je grdo.« In navsezadnje so taki obsojeni pretepači v očeh domačih fantov še nekaki junaki.

LYA MARA
Y
A
M
A
R
A
ELITNI KINO MATICA

Gledališki repertoar v Ljubljani

OPERA.
Sobota, 11. septembra: Ob 20. predstava na čast udeležencem pravniskega kongresa. Izven.
Nedelja, 12. septembra: »Grofica Marica«. Gostuje g. Vladimir Majhenič. Izv.
DRAMA.
Sobota, 11. septembra: Predstava na čast udeležencem pravniskega kongresa. Izv. (Ako ni drugače omenjeno, je začetek predstav v operi ob 19.30, v drami ob 20.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 11. septembra 1926.

— **Izpremembe pri direktorijah državnih rudnikov.** Za vršila dolžnosti direktorja državnega rudnika v Zabukovici je imenovan Ferdinand Sinkovec, prometni upravnik direktorije državnega rudnika v Velenju. Za prometnega upravnika direktorije državnega rudnika v Vrhniki je postavljen Viktor Sinkovec, dosedaj direktor državnega rudnika v Zabukovici. Za šefa okrožnega rudarskega urada v Celju je imenovan Kornel Florjančič, dosedaj prometni upravnik direktorije državnega rudnika v Mostarju.

— **Kongres Udruženja jugoslovenskih profesorjev** se vrši letos v dne 26. in 27. septembra v Novem Sadu. Na dnevnem redu so razna stanovska vprašanja. Centralna uprava se je obrnila na prometno ministrstvo s prošnjo, da dovoli za udeležence primeren popust, vendar pa doslej ni prejela še nobenega odgovora. Vsi udeleženci kongresa dobe po odloku prosvetnega ministra dopust za dobo od 20. septembra do 5. oktobra.

— **Kanonik Cankar obsojen.** Kakor smo svojčas poročali, se je nedavno vršil pred sarajevskim okrožnim sodiščem tiskovni proces zoper kanonika msgr. dr. Cankarja, urednika »Katoliškega tednika« v Sarajevu, katerega je tožil bivši minister ver radi žaljenja časti in klevetanja. Okrožno sodišče je obsodilo kanonika dr. Cankarja na 14 dni zapora in 1000 Din globe. Obsojeni se je zoper to pritožil na višjavo sodišče, ki je te dni izdalo svoj odlok, s katerim v polnem obsegu potrjuje obsodbo okrožnega sodišča in zavrača priziv kot neumestnen. Razen tega mora plačati msgr. Cankar tudi vse pravne stroške.

— **Poslanec dr. Pivko v Šoštanj.** Na praznik dne 8. t. m. se je vršil v prostorih g. Cerovska v Šoštanju dobro obiskan gospodarsko-političen shod poslanca dr. Pivka, ki je v poljudnih besedah orisal sedanji politični položaj ter nato obširno in stvarno razpravljalo o gospodarskih razmerah pri nas in drugod. Navzoči so spoznili več predlogov, tako glede zgradbe tehnične na šoštanjskem kolodvoru, preskrbe trga s pitno vodo in druge. Mnogi pa so se ob tej priliki zahvalili gospodu poslancu za njegovo poštrevnost. Izvajanja našega poslanca so napravila na vse navzoče najboljši vtis. Politični nasprotniki, ki so v velikem številu prisostvovali shodu, so priznavali, da tako stvarnih izjav in brez vsake politične nestrpnosti še niso slišali. Gotovi ljudje so sicer skušali motiti zborovanje, vendar pa se jim to ni posrečilo.

— **Statistika bolnikov v bolnicah Slovenije.** Konec preteklega meseca je bilo v bolnicah skupno 2924 bolnikov in sicer: V splošni bolnici v Ljubljani 560, v bolnici za ženske bolezni 103, v bolnici za duševne bolezni v Ljubljani 262, v hiralnici v Ljubljani 227, v bolnici za duševne bolezni na Studencu 426, v splošni bolnici v Mariboru 262, v javni bolnici v Celju 183, v Brežicah 93, v splošni bolnici 75, v Murski Soboti 93, v Ptuj 57, v hiralnici v Ptuj 117, v hiralnici v Vojniku 178, v ženski javni bolnici v Novem mestu 71, v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji 52, v javni občinski bolnici v Krškem 57, v bolnici v Čakovcu 69, v postaji za trahom v Prelogu 39 bolnikov.

— **Uradni list št. 82 ljubljanske** in mariborske oblasti objavlja tarifno obvestilo o direktnem blagovnem prometu med Italijo in Rumunijo v prevozu skozi Jugoslavijo, Madžarsko in Avstrijo.

— **Avtobus zveza Vransko-Celje** prične voziti v ponedeljek 13. t. m. Odhod iz Vranskega zjutraj ob 7.30, prihod v Celje ob 8.45. Odhod iz Celja ob 15. uri, prihod na Vransko ob 16.15. Avtobus bo zopet imel zvezo med Ljubljano in Vranskim, dvakrat na teden in sicer vsako sredo in četrtek. Avtopostaje ostanejo iste kakor jih je imela Prometna družba Adamič & Suštarčič.

— **Hišne posestnike,** ki še niso vložili napovedi najeminskega donosa za leto 1927-1928, opozarja davčna administracija v Ljubljani, naj to nemudoma store, ker so bile napovedi vložiti že do 31. avgusta. Tiskovnice se dobe v Zadrugi tiskarski na Dunajski cesti. Proti zamudnikom se bo moralo postopati v smislu zadnjega odstavka člena 203 finančnega zakona za l. 1926-27. Uradni list št. 39-1926. (denarna kazen in povrnitev uradnih stroškov).

— **Na glasbeni šoli »Glasb. Matic«** v Ptujju se ustanovi letos mladinski pevski zbor K zboru se priključijo lahko samo oni dečki in deklice, ki razpolagajo z dobrim posluhom. Predpisana starost 10 let. Mlajši člani se ne sprejemajo. Zbor bo večal samo pesmi za koncert in to: dvoglasne, triglasne in četverglasne pesmi; dalje pesmi s spremljevalnim klavirja ali orkestra. Oni, ki se žele vpisati v ta zbor, naj se priključijo v prostorih »Glasbene Matic«, da se jim preizkusi glas. — Ravnateljstvo.

— **Pojasnilo k pravilniku o pogobnih poštah.** Ker člena 15 in 19 Pravilnika o pogobnih poštah državnih pošt nikjer ne omenjata, kdo mora nabaviti državno zastavo in sliko Nj. Vel. kralja, je izdalo ministrstvo z odlokom št. 38.397 z dne 14. avgusta t. l. naslednje pojasnilo: Pogodbene pošte dobe sliko Nj. Vel. kralja na državne stroške, državno zastavo pa si mora nabaviti pogodbeni poštar sam.

— **Iz Kranjske gore** nam pišejo: Letošnje letoviško sezono smo imeli izredno veliko letoviščarjev. Toliko jih je prišlo v lepi naš planinski kotiček, da nismo mogli vsem nuditi stanovanja. Pred vojsko so radi prihajali k nam Čehi, Nemci in Lah, dandanes se pa zbirajo tu: Slovenci, Srbi in Hrvatje. In tako je Kranjska gora povsem elovansko letovišče. Vseh letošnjih gostov je bilo doslej čez 1000 oseb, kar je vsekakor rekord našega tujkega prometa. Da se je letoviščarjem lažje postreglo s stanovanjem, se je zidala letos nova hiša ter priredilo ta namen več sob. Za prihodnje leto se bo zgradilo z ozirom na letoviščarje še eno večje poslopje. Upamo, da so odnesli letoviščarji od nas najlepši spomin in da nam ostanejo zvesti tudi v bodoče. Divno lep pla-

ninski svet, zdrav zrak, najhvalejšeje izleti na bližnje gorske velikane ter zmerne cene v hrani in stanovanju so vsekakor velika privlačna sila. — Naša sirarnica lepo napreduje; v kratkem začne pa še nova podkorenarska sirarnica obratovati. Naši čebelarji so odpejali čebele v Kranj, kjer bodo nabirale po kranjskem polju še dokaj strdi, saj je tam kaj lepa ajda. Letina je tako nekam srednja. Seno je bilo bolj slabo, ker nam je tedaj nagajal dež, otavo smo pa v lepem vremenu rešili. Pozabiti ne smem vrlih ognjegašev, ki bodo priredili v Podkorenju 12. t. m. veselico, ki bo vsekakor dobro uspela, ker ima vrlo tihe junake ognjegašev vse rado. Pred veselico se bo vršil blagoslov nove brizgalne.

— **Udeležence Velike skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda«** je dovolilo ministrstvo saobračaja polovično vzojo ceno za čas od 18. do 21. septembra. Vsak skupščinar kupi na vstopni postaji celo vozno karto do Rogaske Slatine, ter zahteva ob enem na karto mokri žig. V Rogški Slatini dobi vsak od družbinega vodstva potrdilo, da se je skupščino udeležil. To potrdilo in že kupljena vozna karta služita za povratek, zato ne sme nikdo oddati vozne karte v Rogški Slatini. — Kdor se hoče udeležiti skupnega obeda, se mora že poprej zglasiti pri CM podružnici v Rogški Slatini. (Obed: juha, pečenka, 2 prikuhi, močnata jed in črna kava: 26 Din). V nedeljo, 19. septembra vabimo vse rodoljube in prijatelje družbe na veliko skupščino!

— **Razbojniški napad na avto.** V bližini Subotice je bil v petek zvečer izvršen roparski napad na avto. Potnik tvrdi »Primarius« v Subotici se je vračal s svojega potovanja domov. Pri sebi je nosil večjo vsoto denarja. Radi slabe ceste je moral šofer voziti zelo počasi. Ko je privozil do nekega obsežnega koruznega polja, je skočil pred avtomobil neznani mož. S težko gorjačo je zamahnil proti šoferjevi glavi; namera pa se mu je ponesrečila, ker je šofer v istem trenutku začel hitreje voziti. Udaril je po steklu ter pri tem ranil potnika na glavi. Razbojnik je ostal praznih rok, ker je šofer z največjo naglico odpejal v Subotico, kjer je zadevo prijavil policiji. Stotika doslej še niso izsledili.

— **Pri prepočasnem delovanju črevesa,** želodcem in črevesnem katarju, oteklini debelega črevesa, nagnjenju k vnetju slepega črevesa odstrani prirodna grenčica »Francia« vse zastajane in organske epodnjega telesa hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje bolnic uče, da raba vode Frana Josefa izobno ureja delovanje črevesa. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah s specializiranim blagom.

— **Zlatnike v Zlatorog-terpentinovem milu** so našli: Franciška Majdek, Cerknica, Antonija Kozamernik, Podmurek pri Ljubljani, Franc Hober, rudar Mušenik, Ivanka Križaj, Ceste št. 26 pri Logatcu, Marija Jerb, Zirovski vrh pri Ziri, Rozalija Kavčič, Dobročevo p. Ziri, Ivanka Vidmar, Svetje pri Medvodah, J. Kristofič, Nedelšič pri Čakovcu, Simon Kobetsch, Slaba Gorica pri Črnomlju, Marija Čakaric, Sv. Trojica Slov. gor. Ana Erlic, Vajera pri Ptujju, Marija Milhofer, Zagreb Maksimirska 80, Dora Šoster, Ivanec, Paško Jurč, Barbič pok. Roke, Primostena kod Šibenika, Ana Razum, sluzavka, Križevci, Marija Bručič, Var. toplice.

— **Za letošnjo jesen obnovi naša domača tovarna čevljev Peter Kozina & Co., Tržič,** v svojih lastnih prodajalnah zopet prodajo čevljev po ameriškem sistemu, da postrže svoje konzumente za čevlje dvakrat na leto po izredno znižanih cenah. Prodaja se prične 28. t. m. in traja do včerajš 15. septembra. Opozorjajo se na to ugodno priliko starši šolske mladine.

Iz Ljubljane

— **Ako greste na pokrajinsko razstavo,** ne ostanite samo pri vrtiljakih in toboganu. Posetite najmanj toliko časa tudi drugimi oddelki, ki so neprimerno bolj zanimivi. Pojdite na sprehod po bajnem vrtu nem. oddelku, ogledite si zanimivosti kmetijske razstave, seznanite se s praktičnimi in cenovnimi radioaparati, zamislite se v higijsko razstavo, postojte pred umotvori umetnostnega paviljona. Toliko lepega, koristnega in dobrega je nakupičeno, da je skoro preveč. Ne da se precenti dela, ki tiči v vseh vzornih zbirkah. Pojdite tja, uživajte in se okoristite!

— **Vodstvo po pokrajinski razstavi obeh Magoličev v Jakičičevem paviljonu** bo zopet v nedeljo 12. t. m. ob 11. dopoldne. Vodil bo Magolič št. 2. Razstava ljubkih pokrajinskih motivov iz Slovenije je zelo zanimiva in poučna. Zato opozorjamo nanjo in na nedeljsko vodstvo zlasti vse one, ki si te svojevrstne razstave doslej še niso ogledali.

— **Občni zbor Glasbene Matic«** v Ljubljani se vrši v ponedeljek 20. t. m. ob 8. zvečer v pevski dvorani z običajnim dnevnim redom.

— **Gojencem konservatorija.** Ravnateljstvo opozarja vpisane gojence konservatorija v Ljubljani, da se vrše sprejemni izpiti iz klavirja in solopetja v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 8. zjutraj v sobi št. 15 poslopja Glasbene Matic« Vgova ulica.

— **Iz Kolesarske in motociklistične društvo »Sava«** v Ljubljani vladno sporoča, da so dvignjeni dobijki za sledeče izrebrane številke: I dobitnik, (št. 1125) dvočko, zadela M. Kos iz Zg. Šiške; II dobitnik, (št. 2355) šiv. stroj, zadela Vld. Aberšek; III dobitnik, (št. 4756) luks. or. vozček, zadela A. Pišot; V dobitnik, (št. 1597) A. Vodičar; VI dobitnik, (št. 899) Ed. Frank, trg. pom.; VII dobitnik, (št. 661) Rudolf Gradnik, Dravice; VIII dobitnik, (št. 40) Dacha, gostilničar Florjanska ul.; IX dobitnik, (št. 140) Podgornik, urar. mojster iz Ljubljane. Dvigniti se imajo še dobijki: IV dobitnik št. 4477 in X dobitnik št. 4521. Dobilo se v društveni pisarni.

— **Iz Pevci ljubljanskih pevskih shorov!** Danes v soboto zvečer ob tri četrti na 8. v Glasbeni Matici pevski vaji. Pridite vsi! Tajnik Zveze sl. p. z.

— **Iz Zdravnica dr. Eleonora Jenko-Grojerjeva** zopet ordinira.

— **Iz Mesina zastavljalnica ljubljanska** uaznanja, da se vrši tomesčna dražba v januarju 1926 zastavljenih predmetov v četrtek 16. t. m. ob 3. popoldne v uradnih prostorih Prečna ul. 2.

Iz Celja

— **c Nekaj šolske statistike.** Na drž. realni gimnaziji je letos vpisanih 460 učencev in učenk. Mestno deško osnovno šolo obiskuje 288 učencev, dekliško pa 270 učenk. Od teh je samo 19 Nemcev in 7 Nemk.

— **c Na mestnem pokopališču** so popravili mrtvašnico in popravili nekaj potov. Nekateri grobovi so še vedno v slabem stanju. Zlasti zanemarejeno pa je voljaško pokopališče, pa ga bo treba do Vseh svetih spraviti v red.

— **c Poročila sta se** te dni v Mariboru g. Stanko Roškar z gđ. Cilko Čretnikovo, bančno uradnico v Celju.

— **c Na Glasbeni Matici v Celju** poučuje letošnje sledeče gospe in gospodje: M. Božičeva in M. Sancinova (glasovir), rav. Sancin (vijolino in violo), J. Petrak (bas), M. Kindlhofer (pihala), C. Pregelj (glasbeno teorijo in mladinski zbor), R. Radova (solopetje). Pozneje bosta radi naraščajočega števila gojencev nastavljeni še dve učni moči. Kot pomožna učitelja delujeta letos na zavodu g. V. Kumtara (klavir) in g. J. Vidmajer (vijolino).

— **c Stavbno dibanje.** Vili trgovcev gg. Tramschega in Wintra poleg nove stavbe okoliške deške osnovne šole so spravili te dni pod streho. Poleg vile faktorja gosp. Cetine na Jožefovem hribu prične te dni mizarški mojster g. Vrenko graditi stanovanjsko hišo. Na bivšem evangelijskem pokopališču v Aškerčevi ulici pa gradi vilo podpolkovnik v p. g. Lemajčič.

— **c Iz poslovnega sveta.** V petek je otvoril g. R. Savnik v bivših lokalih gosp. Jos. Zabukovska modno in galanterijsko trgovino.

— **c Celjsko godbeno društvo** ima dne 21. t. m. v čitalniških prostorih v Narodnem domu redni občni zbor, ki bo važen za razvoj društva. Društvo smatra za člane je one, ki so prijavili svoj vstop v društvo do 26. junija t. l.

— **c V mestni klavnic** je bilo v prejšnjem tednu zaklanih 23 volov, 23 krav, 10 telec, 65 telet in 42 svinj. Uvoženih je bilo 288 kg govedine, 1321 kg teletine in 183 kg svinjine.

Iz Maribora

— **m Krav praznik v mariborski okolici** Praznik dne 8. t. m. je bil v mariborski okolici zelo krvav. Na več krajih so obhajali žegnane in kakor običajno, se je ob teh prilikah popivalo in piječevalo. Ponoči in naslednjega dne pa so pripeljali v mariborsko bolnico ni manj kot 7 ranjencev, ki so zadobili v pretepih deloma teške in nevarne rane. Pri Sv. Petru pa so fantje v pretepu enega ubili. Kljub temu pa je treba priznati, da v mariborski okolici posurovest lo napram prejšnjim letom pojema.

— **m Poljar v Slivnici pri Mariboru.** V noči od srede na četrtek je opazil stolpni čuvaj v smeri proti Hotam požar ter je alarmiral mariborsko gasilno društvo, ki je takoj odrinilo z avtobrigado na goršice. Gorelo je poslopje posestnika Reitmeyerja v Orehovi vasi, občina Slivnica pri Mariboru. Hiša je bila s slamo krita in vsa v plamenih. Domači in mariborski požarni brambci se je posrečilo ogenj omejiti ter preprečiti nadaljno nevarnost za sosednje hiše, ki so istaklo večina še s slamo krite. Avtošturbinca brizgalna se je tudi to pot sijajno obnesla.

— **m Tatvina iz pomote.** Včeraj smo poročali, da je bila mesarju Kokalju iz klavniške hleva ukradena krava. Kožo je policija izsledila v neki tukajšnji tovarni za usnje. Kakor pa se je izkazalo, je bila to res tatvina vsled pomote. Mesarski pomočnik nekega mesarja je namreč mislil, da je krava last njegovega gospodarja ter jo je zaklal in spravil meso domov v mesnico, kožo pa kakor običajno v tovarno. Mesarja sta se seveda mirnim potom pobotala.

— **Obutev na severu Evrope.** Obutev je merilo pridobitnega stanja in kulture poedinih dežel. To najbolj vidimo v Švedski in Norveški. Ton za možko obutev daje London. Nosijo se izključno polčevlji (seveda v mestih). Damska moda je neobičajno razvita. Po zimi nosijo dame polčevlje, a preko teh visoke snežne čevlje. Po deželi nosijo navadne čevlje. Po zimi visoke čevlje na zadrgo. V Kodanju je možno videti luksuzno obutev pariških, dunajskih in berlinskih modelov. V garderobo vsakega Severnjaka spadajo neizbežno in to že od detinjih nog smuški čevlji absolutno nepremišljivi, kakor jih izdelujejo v Norveški. (Bata).

— **Turistika v Zlinu.** K vsestranski sportni delavnosti je dobil Zlin zopet novo panogo športa. Zadnji čas se je osnoval odbor CSR-turistov pod predsedništvom predsednika občine T. Bate. Klub prireja vsako nedeljo izlete z avtomobili tvrde Bata. Večina članov so nameščenci tega podjetja. Klub šteje 150 članov, pri izletih jih sodeluje 60. Društveno življenje v Zlinu je s tem pridobilo na razbodbavnosti.

— **Dobrih delavcev je malo.** Za povprečno delo se poteguje na elotisoče ljudi, ki si žele omogočiti vsaj skromno preživljanje. Konecure je ogromna. A za dobro kvaliteto delo, ki je plačano neprimerno bolje, je sposobnih delavcev še vedno premalo.

— **Udobnost in pripomoček.** V naših svobodnih časih se nam daje nova volja in moč za delo. Ves dan je naša noga stisnjena v čevlju. Za to obujete med odmorom opoldne in kadar se vrnete z dela, copate. Udobnost vam olajša dnevno skrb in povzdižne domačnost družinskega življenja.

Sokol

Velikostna sokolska slavnost v Splitu

Največja letošnja sokolska prireditev v Jugoslaviji. — Razvitiye kraljevega prapora. — 10.000 gledalcev pri javni telovadbi.

— **Split, 7. septembra.** Sokolska župa v Splitu je imela 4. in 5. t. m. svoj VII. župni zlet, ki je bil veličastna manifestacija sokolske in jugoslovenske ideje. Ta zlet je bil v letošnjem letu ena največjih sokolskih prireditev v okvirju Jugoslov. sokolskega Saveza. Poseben slaj je dalo prireditvi razvitiye prapora, ki ga je poklonil župi kralj Aleksander.

V soboto zvečer se je vršila v Narodnem gledališču svečana telovadna akademija v čast kraljevega odposlanca admirala Prica. Akademija, na kateri so sodelovali telovadci najboljših društev jugoslovenskega Sokolstva, je izpadla izvrstno posebno tudi v tehničnem pogledu. Nastopila je tudi vrsta ljubljanskih Sokolov z Murnikovim »Turškim maršem«, ki so ga morali ponoviti. Akademiji je prisostvoval med drugimi v Splitu še mudeči minister notranjih del dr. Maksimović.

Po končani akademiji se je vršil v veliki dvorani Sokolskega doma svečan ravrt, ki so se ga med ostalimi udeležili bratje: admiral Prica, starosta JSS Gangl, načelnik JSS dr. Murnik, zastopnika iz Zagreba Janjanin in dr. S. Budisavljevič, staroste ostalih navzočih žup, veliki župan dr. Perović, splitski župan dr. Tartaglia, general Daskalović, narodni poslanec in bivši minister dr. Grizogono, nar. posl. dr. Angjelinović, predsednik prizivnega sodišča dr. Meichsner i. dr. — Istočasno se je vršil v gledališčni restavraciji koncert dubrovnške muzike in sestank Sokolov.

Naslednjega dne 5. septembra dopoldne se je pomikala po ulicah Splita, ki je bil ves okrašen z zastavami, slavoloki in zelenjem, veličastna povorka, ki je štela čez 2600 Sokolov in Sokolice. Ves Split je navdušeno pozdravljali Sokole in Sokolice in jih obsipal s cveticami.

Povorka se je ustavila na Francoski obali, kjer je bila pripravljena tribuna za kraljevega odposlanca admirala Prica, za sokolsko starešinstvo in za predstavnike oblasti. Do 20.000 ljudi je prisostvovalo svečani predaji prapora. Ta je iz težke svile v jugoslovenski trobojnik, krasno delo. Na eni strani je državni grb in datum: 5. IX. 1926, na drugi strani v sredini je sokolski grb, nad njim je v cirilici natpis Kralj Aleksander, pod grbom pa v latinici: Sokolima splitske župe.

Kraljevi odposlanec admiral Prica je med krasnim nagovorom in po poljubu na prapor izročil prapor starosti splitske župe bratu dr. Mirku Bujiču, ki se je zahvalil s temperamentnim in lepim govorom za dragoceno kraljevo darilo. Vsem tem svečanim prizorom je sledila tisočglava množica v nepopisnem navdušenju in vzklikanju kralju in jugoslovenskemu Sokolstvu. Na številnih licih so blestele solze radosti, ponosa in ljubezni do Sokolstva. Prelep in gniljiv je bil prizor, ko je prejel praporčak brat Hribar prapor iz rok župnega staroste Bujiča. Z drhtečim glasom je izpregovoril sledeče besede: »Brat župni starosta! Danes mi je najsvetjši dan v življenju, ko sprejemam od tebe prapor, ki nam ga je poklonil naš ljubljani kralj Aleksander. Ta prapor simbolizira nacijo, za katero sem prelivel že svojo kri kot dobrovoljec na bojnih poljanah Dobruče. Objubljam ti, brat starosta, da ga bom nosil vedno neomeževano visoko v svojih rokah in da bom tudi zanj prileplil svojo kri, če bi to bilo potrebno; prisegam ti pred to svetinjo...«

Starosta in praporčak sta si segla v roko, se poljubila, iz oči jima so zdrknile solze...

Takoj nato je nastopil starosta JSS brat E. Gangl, ki je pozdravil s krasnimi besedami sokolsko Dalmacijo: »Izpodi blekska tega našega novega prapora naj odplave v daljine našega Jadrana naš bratski pozdrav, naj ga poneso morski valovi na sever in jug, do vsakega jugoslovenskega srca, tudi do onega, ki se danes krči v robstvu. Sokolstvo je glasnik in prerok življenja in slobode...« Burno in dolgočasno odobravanje je sledilo besedam brata Gangla.

Za bratom Ganglom je pristopil podstarosta sokolskega društva na Sušaku brat Bogomir Grkinčič in je prišel na prapor lovorjev venec z besedami:

»S krajne meje našega severnega Jadrana nosim pozdrav bratskemu sokolskemu društvu, od sokolske župe Rijeka, ter ovenčavam vaš dični prapor z lovorikovim listjem z neosvojene Učke gore.« Tem besedam je sledilo navdušeno vsklikanje Reki in Istri.

Nato je defilirala povorka — Sokolstvo in vojska — pred admiralom Prico, starost Ganglom, Bujičem ter ostalimi sokolskimi in drugimi predstavniki. V povorki je bilo zastopanih 15 žup, sviralo je 15 godb, praporov je bilo 22. Povsod, kjer se je pomikala povorka, je bila burno in neprestano aklamirana. Nad mestom je brnelo pet hidroplanov, tvoreč veliko črka A.

JAVNA TELOVADBA.

Ob ogromni udeležbi preko 10.000 gledalcev se je vršila popoldne 5. septembra javna telovadba na Hajdukovem in Sokolskem igrišču. Takega prizora Split še ne pomin. Vse tribune so bile nabit polne, stojišča prenapolnjena. Zbran je bil tu narod v ljubelosti do Sokolstva, v veliki svoji veri v bodočnost jugoslovenske ideje, ki jo nosi Sokol v svojem srcu in delu...

V častni loži so zavzeli mesta admiral Prica, Gangl z ostalimi člani starešinstva, veliki župan dr. Perović, župan Tartaglia, general Daskalović komandant obale kapetan Stanković itd.

Javna telovadba se je vršila v najlepšem redu. Obsegala je 12 točk, nastopili so deca, naraščaj, člani in članice. Pri prostih vajah ter vajah s palicami je nastopilo do

350 članov, a tudi ostali oddelki so bili številčno jako močni, kar dokazuje, da je notranje delo splitske župe na višini. Telovadba na orodju je bila zelo dobra. — Imponirale so nam vsem močne in stasite postavte telovadcev in telovadk, v katerih srca prodira čimbolj veličastnost sokolske ideje; v njih je velika bodočnost mladega jugoslovenskega Sokolstva.

Komaj se je poglobila pohvala navdušenega občinstva telovadečim oddelkom, je prikoralaka viharno pozdravljena vojska, ki je nastopila najprej v skupnih vajah s puškami, potem pa s prikazom nočnega jurisa na sovražnikov streliški jarek. Pri tem so rabili puške, bombe in topove. Vse je bilo izvedeno in dovršeno pod vodstvom izvrstnega polkovnika in navdušenega Sokola brata Kneževića.

Zvečer je bilo mesto sijajno razsvetljeno. Na Francoski obali se je vršila ljudska veselica. Na Botičevi poljani je bil koncert in telovadna akademija, na kateri so nastopili različni oddelki zelo dobro. Ljubljanci so ponovili »Turški marš«. Na Narodnem trgu, ki je bil svečano razsvetljen, je svirala godba iz Makarske.

Večer je končal v najboljšem razpoloženju in vzornem redu.

Splitska župa je pokazala s to prireditvijo svojo veliko življensko silo in more biti ponosna — kot nositeljica sokolske ideje in sokolskega dela v naši lepi Dalmaciji — na vsestranski uspeh svojega VII. zleta. Navdušenost Splita pa je dokazala, da njeni zavodni meščani in okoličani razumejo nesebično stremeljenja sokolske ideje, ki jo predstavlja v naši državi jugoslovensko Sokolstvo. To razumejo v naši državi vsi resnični Srbi, Hrvati in Slovenci, tudi Hrvati v Splitu, ki so z veličastnim zletom jasno in odkritosrčno povedali, da je sokolska ideja ena, da je Sokolstvo eno in da med resničnimi brati ni prostora za takozvani separatizem.

Zdrava, sokolska župa Split!

P. S.

Cerkev in zlet v Pragi

Na našem Primorju, v Dalmaciji, na Hrvatskem, v Slavoniji in sploh v krajih izven Slovenije (kjer je dozdaj vsled pritiska samo nekoliko katoliških izjem, a se tudi zadnji čas stvar boljša) je dosti katoliških duhovnikov, ki razumejo plemenito in vzvišeno sokolsko idejo in njen pomen in ki so navdušeni in izborni sokol. delavci. To pokaže tudi javno pri sokolskih prireditvah s svojim sodelovanjem in v kroju. Kljub prepovedi višjih cerkvenih uradov se jih je precej udeležilo tudi VIII. vsesokolskega zleta v Pragi, kjer so se še bolj navdušili za sokolsko stvar. Dosti jih je pa ostalo doma, ker so dobili striktno prepoved, da se ne smejo udeležiti zleta, ker v nasprotnem slučaju izgube službo.

Nestrpljivost katoliške cerkve napram Sokolstvu in duhovnikom — Sokolom se posebno izraža v pismu nekega jugoslovenskega škola, ki ga je napisal kot odgovor na prošnjo starejšega, vpoškodnega duhovnika-odličnega Sokola, da se mu dovoli udeležba na zletu v Pragi. V tem pismu mu je škof na samo odločno prepovedal oditi v Prago, temveč mu je zapovedal, da mora agitirati med Sokoli in Sokolu naklonjenemu občinstvu za neudeležbo na zletu. Ker je hotel dotični duhovnik kljub temu v Prago, mu je škof zagrozil, da mu takoj ustavi pokojnino...

Ta slučaj ni bil osamljen!! In kako odgovarjajo duhovniki (med njimi talenti!) na take in slabe sekature? Cini si preskrbe zunaj cerkve kruh, odlože duhovniško čast, ker ne marajo moliti Boga na komando, ampak po svoji vesti. In teh je vedno več...

Inozemci na zletu v Pragi

Važnost in veličina VIII. zleta v Pragi se more donekle očitati tudi iz udeležbe slovanskih in neslovanskih gostov, njihovih novinarjev, zastopnikov starih vlad in mest. Sledeče države so bile zastopane na zletu po posebnih delegacijah, oziroma poslaniki in konzuli: Brazilija, Čile, Danska, Egipt, Španja, Severnoameriške države, Finska, Francoska, Angleška, Grška, Japonska, Litvanska, Nizozemska, Poljska, Rumunska, Jugoslavija, Švedska. Stevilna je bila zastopana nizozemska žurnalistika, med ostalimi Wickham Steed, Stefan Graham, prof. Eise-mann, prof. Steiner i. dr. Žurnalistov je bilo iz inozemstva do 150 iz vseh omenjenih in še nekaterih drugih držav.

Med Poljaki je zbudila zmedo in ogorčenje

--- Moda ---

Jesenski dan na državni cesti...

Modni utrinki

Kožuovina nastopa kakor vsako jesen tudi letos svojo ponosno, zmagoslavno pot. Najmodernejša so ruska krzna, ki pa so le redko res ruska, ampak večinoma bolj ali manj posrečene imitacije. A še vedno so tako dragocena, da so mnogo predraga. Dominirajoči barvi sta črna in temnosiva.

Svileno perilo kmalu ne bo več luksusa, ampak tako vsakdanje kakor so danes že svilene nogavice. Umetna svila po trpežnosti ne zaostaja za finjšim platnom in se bo kmalu tudi v ceni izenačila z njim. V Ameriki je zato perilo iz umetne svile baje že danes splošno razširjeno.

Ze poletna moda je letos za spremembo uvedla dolge rokave; zato so nekateri prorokovali, da dobe dolge rokave tudi zimske večerne in celo plesne toalete. Pariški ateleji so že začeli forsirati take modele, ki pa so naleteli na hud odpor pri ženskem in moškem svetu, tako da je zelo dvomljivo, da se bodo lahko uveljavili.

Angleški dvor, ki je v pogledu tradicionalnega ceremonijela gotovo najbolj konservativen v Evropi, je očitno priznal, da kratki ženski lasje niso več ovira za posejanje dvornih prireditelj in za avdijence. Doslej so si morale ostrizene dame pomagati z umetnimi kitami in frizurami, ako so hotele na dvor.

Za reformo moške obleke

Od kar se je pojavila moda kratkih kril, golih rok in globoko dekoliranih prs, so začeli razni moralisti ljuto napadati žensko modo. Praktično in iz zdravstvenih ozirov nedvomno priporočljivo žensko modo napadajo zaostali moški in pridigarji, dočim jo zdravniki in sportniki zagovarjajo. V Evropi, osobito v Nemčiji, je nastal celo pokret, ki propagira nagoto. Ta pokret se je razširil iz Nemčije deloma tudi v Švico, Švedsko in Anglijo.

Zal, moški ne morejo hoditi v plavalnih hlačah. Ta luksuz si lahko dovolimo samo zunaj v prosti naravi. Ženske so v tem pogledu srečnejše. Prikrasile so si obleke tako, da ima zrak vedno dostop do telesa. Ravnatelj angleškega narodnega inštituta za pospeševanje zdravja, eden najboljših angleških strokovnjakov v lečenju s pomočjo solnčnih žarkov, je nedavno svetoval angleškim moškim, naj vržejo težke in nezdružljive obleke proč ter začno nositi lahke po vzorcu ženske mode. Ameri-

riški zdravnik dr. Smiley je sestavljal štiri leta zaporedoma statistiko o prehlajenju med slušatelji Cornell University in ugotovil, da so študenti neprimerno bolj občutljivi, kakor študentke. Ameriške zavarovalnice že davno vedo, da zahteva vnetje pljuč med moškimi mnogo več žrtvev kakor med ženskami.

Moški smo v svojih oblekah skoraj hermetično zaprti. Ovrtnik, tesno zapeta srajca, telovnik, suknjič, spodnje hlače, nogavice, dolge hlače in še svršnik, pozimi pa težka suknja, okrog vratu šal, na nogah pa angleške gamaše. Ni čuda, da moško telo pogreša svežega zraka in da je mnogo bolj dovzetno za vremenske spremembe kakor žensko.

Med poletjem in jesenjo.

Prehodna svilena obleka v svetli barvi z originalno garnituro modro-rdečih vezin.

Vedno moderni nakit.

Naj se moda spreminja kakor hoče, ženski nakit ostane vedno moderen. Posebno priljubljenost napovedujejo letos za večerne prireditve ogrlicam in uhanom, ki naj pomagajo odstraniti monotonost, katera baje grozi ženskim obrazom radi «bubijev». Ker so pristni dragulji veliki večini žensk, in deklet seveda nedostopni, bodo igrale veliko vlogo imitacije, po možnost kombinirane s pristnim starim nakitom.

Humoristični kotichek

Pri zdravniku.

Zdravnik: «Ste že bili pri kom?»
Pacijent: «Da, gospod doktor; vprašal sem lekarnarja za svet.»
Zdravnik: «Tako? In kakšno oslarijo vam je svetoval?»
Pacijent: «K vam me je poslal, gospod doktor.»

Tolažba.

Tuice v letovišču: «Ali tu vedno dežuje?»
Domačin: «Ne, samo poleti, pozimi sneži.»

Prepozno.

«Papa, ali poznaš gospoda, ki je na kolodvoru govoril s teboj?»
«Ne, moj dragec.»
«Skoda! Vzel je tvojo zlato uro s seboj.»

V šoli.

Učitelj razlaga učencem smisel besede «anti» in zahteva primere. Slede odgovori antikrist, antisemit, antialkoholik itd. Pa dvigne roko tudi sinček vinskega trgovca in triumfiračoče pove: «Chianti!»

J. Suchy:

Če študent popivat gre

Vsako leto ga je drugam zavedla pot, Tilčarjevega Jakca namreč. To je bilo že v njegovi naravi tako. Jedva je minulo šolsko leto, si je že nabasal svojo culo, zakaj takrat se ni bilo nahrbtnikov. Odšel je najprej v rojstno vas, ki mu pa v tem dolgem počitniškem času ni ngajala, čeprav je sicer štel ure in dneve do božične ali velikonočne prostosti.

Tilčarjev Jakec je bil snežeč prve vrste. In za potice ter domače klobase bi žrtvoval še svojo dušo, kakor je rekel. Zato je umljivo, da so božični in velikonočni prazniki bili rdeče podčrtani v njegovem dijaškem koledarju. Velike ukance pa mu v domači vasi niso nudile bogve kake izjembe za njegov vedno lačni želodec.

Takrat je bilo v modi, da so študentje romali od enega farovža do drugega. V to svrhu so se naučili nekoliko latinskih rekov in ogovorov, da so bolj imponirali s svojim znanjem. In če so povrhu še znali ministrirati, jim je sreča bila gotova.

Naš Jakec je do usodnega leta, o katerem govori naša zgodba, obredel že vse kranjske farovže. Zato ni čuda, da je sedaj svojo pot uravnil na Hrvatsko. Posebno tam v zagorskem okraju so bila za študenta ugodna tla. Saj je Zagorac slovel vedno kot vesel in kavalirski mecen (meceni so vedno kavalirji). Lahko jim, če pa je vsaka druga hiša ali dvor pravzaprav bila rezidenca kakega ilustrissima.

Ker je Tilčarjev Jakec bil dober latince, mu je šlo vse po sreči, kakor se to po sebi razume v tistih časih in pri Zagorčanih, ki so takrat še latinsko govorili. Namreč zagorski serenissimi, reverendissimi in ilustrissimi.

Ves teden se je že mastil naš Jakec, pa ne morda s plebejsko pečenko, ali celo s kašo in krompirjem, kaj še, — s purami in piškami, ki so bile ad usum delphini vse dobro pitane. In po gosposko je sedel v krogu ilustrissimov in revendissimov, ki so ga vsi nazivali: dilecte amice. Joj, kako jo je pogodil!

Toda vedno ni mogel ostati v prijaznem Zagorju. In tako ga vidimo zopet potujočega po ravni cesti v prahu in znoju, od vasi do vasi, od kočje do kočje.

Že zdavnaj je njegova preja tako nabrekla čula dobila sušico. Kar ni se mogla ter se ni mogla opomoči. Večirilo se je že in še vedno ni dospel do tako zaželjene večerje in prenočišča. Glad, žeja in utrujenost so neprimerni spremljevalci, posebno Jakec jih ni mogel prenesti. Kruleči želodec ga je venomer opominjal, da je zadnji zalogašel pot vsega minljivega že dvanajst ur prej in noge so se same ob sebi ustavljale, da jih je moral bodriti, kakor mati neboljenca: »pojdi, no pojdi srček, boš prej prišel do cukrčka.»

Naš Jakec je tudi to pot imel več sreče, nego —, no pa pamet je imel, tedaj ne vem pravzaprav, kaj bi bil njegovi sreči staval kot antitezo. Naj bo, kar hoče, Jakec je v pozni uri dospel do zapiščene bajte, kjer ni zalotil ne četrveronožnih, ne dvoonožnih bitij. Sai na videz je bilo tako.

Strumno, kakor je to po sebi umljivo za človeka, ki ima čisto vest in godrnoč želodec, je stopil v izbo kar tako na vrat na nos, zakaj bajta ni imela vrat, pač pa je v izbi stala velika peč. In na tej peči se je Jakec namestil ter — zaspal.

Napravite ta gib

ki je v navadi pri ženi in tako graciozen, pred vašim zrcalom in vi se bodele takoj prepričali, da je potrebno imeti čisto in belo kožo, brez nepotrebnih dlak. Torej, nemogoče vporabljal britev, ki kviri kožo, zapušča mozole in črne, grde pike, ali pa navadne depilatorje, ki so komplicirani, slabodideči in izživajo rudočo kožo. Vporablajte parfimirano kremo Taky (patentirana) katera se vporablja takna kakor je v tubi, v 5 minutah izginejo nepotrebne dlake kjerkoli to želite in vaša koža ostane bela in gladka, ker Taky uniči vsako dlako in korenine in ne pušča ni jedno piko. Ekonomična, brez nevarnosti, se ne posuši v tubi. Taky vporablja v celim svetu vse elegantne žene. Napravite še danes poskus Vi bodele popolnoma zadovoljni, v nasprotnem slučaju Vam se denar vrne.

Depo v Beogradu pri Mišković & Comp. Drogerija na veliko. Depo v Zagrebu Jugofarmacija Drogerija na veliko. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

En dinar.

Berač: «Prosim za vbogajme, milostljiva.»

Gospa: «Kako ste predznili? Še predvčerajšnjim sem vam dala dinar. Kam ste dali denar?»

Berač: «Milostljiva, peljal sem se z vlakom iz Ljubljane v Carigrad, na povratku sem kosil v Beogradu, potem pa mi ga je zmanjkalo...»

Krstno ime.

Mala Mimica sprašuje radovedno svojo mamo: «Povej, mamica, ali si že takoj pri krstu dobila ime «Mamica»?

Klavirski učitelj.

Boris: «Čuj, mamica, ali je mož, ki prihaja k sobarici, tudi klavirski učitelj?»

Mama: «Klavirski učitelj? Zakaj?»

Boris: «No, saj jo vedno poljubuje, kakor gospod profesor tebe.»

Domača naloga.

«Ata, gospod učitelj me je hotel zapreti. Ko pa sem mu povedal, da si mi nalogo naredil ti, me je izpustil. Rekel je, da ne bi bilo prav, če bi bil zaprt za tuje neumnosti.»

Personalije.

Obtoženec: «Prisežem vam lahko, gospod sodnik, da je ravnal tožitelj neumno kakor bik.»

Tožitelj: «Kaj takega lahko trdi samo osel.»

Sodnik: «Ker so s tem osebni podatki ugotovljeni, lahko začnem z razpravo samo.»

Vožnja in hoja.

«Direktor X je gotovo zvest mož. V avtu se vedno vozi s svojo ženo.»
«Hm, to bo že res, da se z ženo vozi, hodi pa z neko drugo.»

Sovražnik zakona.

«Za vas bi bilo vsekakor boljše, da bi se oženil, mesto da tako popivate!»
«Mi ne pade na um! Raje grem z mačkom spat, kakor pa s kako neumno gosko!»

Slavnostna otvoritev nove sezije 1926-27

Najlepše od najlepšega.

Najboljše od najboljšega.

Lya Mara, Harry Liedtke

Hans Junkermann, Taulig, Albers, Picha Ltd., — Val v kolosalni in razkošno opremljeni popolnoma novi vselogri

„NA LEPEM PLAVEM DUNAVU“

Predstave točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Pri vseh predstavah svira pompozni umetniški orkester povečan z velikim kompletnim Jazz-bandom. — Opozarjamo Vas na prekrasne reklamne fotografije razstavljen v vseh naših izložbah. — Preskrbite si pravočasno vstopnice, ker jih je že včeraj prodano veliko število. — Predprodaja vstopnic od pol 12. do pol 1. in od 3. naprej.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Izven programa: Matica Journal št. 2. (Aktualni dogodki v Sloveniji). Moderna ventilacija.

Praviyo sicer, da v spanju telo počiva in da se duša trenutno preseli v Nirvano ali kamorsibodi že. Toda pri Jakcu pa to larvni zakon ni moglo počivati, kakor to naravni zakon in govorica ljudi zahtevata, zakaj njegov želodec je potom goltaanca in slednje zopet po vonju prišel do prepričanja, da mora v izbi biti nekaj prijetno-uzitnega. Tako dolgo je onegaval želodec, da se je Jakec zbudil.

Na peči so bila ob tisto sušilno naravno okrog peči, kakor jo najdemo še dandanes v vseh kmetijskih hišah in oštarijah, naslonjena smeča vrata, najbrže, da bi se posušila ka-li. Jakec si je nekaj časa mel oči ter globoko vsesaval vonj, ki se je tam izpod peči zaletaval v njegov nos in potom tega skozi goltaanca v želodec.

V kočo je bil med Jakčevim spanjem vstopil mlad parček, ki je sedel že nekaj časa v viti medle petrolejke pri veliki mizi ter se zabaval, kakor se to dogaja, če sta si dva zaljubljenca svesta, da se nimata bati — preže. Pa je bila že smola, da je Jakec tako nemirno spal za vrati na peči.

Pa da ne pozabim. Na veliki mizi

je stal velik krožnik in na njem lepo rumeno zapečen velikanski purman. In le-ta je pravzaprav povzročil Jakčevu vstajenje.

Ko je bil parček tam spodaj ravno v supramežnem razpoloženju, se je Jakca polotila radovednost, pravzaprav želodca njegovega. Vstal je in pokleknil pred vrata na peči, da vidi, kaj dramni njegov želodec.

Pa je bila že smola. Jakec se je namreč preveč naslonil, vrata so izgubila ravnotežje in z njim vred tudi Jakec. Obadva sta planila kakor deus ex machina na nežno razpoloženi parček, ki trenutno niti ni prišel do sape. Jakcu se ni nič zgodilo, pač pa je v svoji dirhaprisotnosti hitro izpodmaknil purmanu krožnik ter bil v naslednjem trenutku s purmanom že izven v temi in svobodi.

Kako je bilo razpoloženje parčka v izbi, ne pove storija, vsekakor pa sta morala gledati kakor tele v nova vrata — — —

In ta zgodba je bila resnična ter je tisti bivši Jakec danes zelo ugledna oseba v naši prestolici.

To in ono

Psihologija čitatelja novin

V sedanjih dobi, ko se deli človeška družba v vsaki državi na nebroj političnih strank, se pojavljajo novi listi kakor gobe po dežju. Lastniki vsakega novega lista računajo z velikim uspehom in naglim porastom naročnikov. Zato je zanimivo, kako sodijo zdravniki o čitateljih novin s psihološkega vidika.

Dr. Salzstein piše v reviji »Journal of American Medical Association«, da bi uredniki in izdajatelji ameriških listov zelo radi podpirali vse nove ideje in stremeljenja, toda pri tem ne morejo in ne smejo pozabiti na trgovsko stran svojega podjetja. Novine morajo prinašati v prvi vrsti novice, ki čitatelje zanimajo in šele v drugi vrsti lahko služijo vzgoji in socialnemu napredku. Med enim in drugim čitateljem novin je sicer velika razlika, vendar pa lahko v splošnem trdimo, da hočejo ljudje po pretežni večini čitati to, kar je nekako ogledalo njihovega čustvovanja. Ker igra v življenju pretežno večino ljudi ljubezen in borba glavno vlogo, je naravno, da pišejo novice toliko o ljubavnih storišjih, ločitvah zakonov, zločinih in pustolovščinah. Vse, kar je nenavadnega, kakor n. pr. senzacionalna poročila o obravnavi, smrtna obsodba, roparski napad itd., spad med najzanimivejše rubrike. Mnogi svetovni listi priobčujejo take senzacije stalno na prvi strani. Razumljivo je, da se morajo druge rubrike senzacijam umakniti in da v novinah za strokovne članke ali znanstvene razprave čisto sploh ni prostora. V vsakem zanimivem poročilu mora biti opisano nekaj, kar zanima širši krog čitateljev.

Naravno, da zanimanje javnosti za katerokoli vprašanje sčasoma poneha. Zato opažamo, da so zelo redki taki dogodki, ki bi zanimali čitatelje delj časa. Povprečno rabi čitatelj za prečitanje dnevnega lista 15 do 25 minut. Članek o napredku na znanstvenem polju in drugi resni sestavki bi ne smeli biti daljši kot pol stolpca, ker se začne čitatelj pri daljšem članku običajno dolgočasiti tako, da ga do konca sploh ne čita.

Burna preteklost generala Gajde

«Lidove Noviny» priobčujejo zanimiv članek o generalu Gajdi, čigar ime vzbujajo zadnje dni zopet splošno pozornost ne le na Češkoslovaškem, marveč tudi v inozemstvu.

Najprej malo zgodovine... piše omenjeni list. Leto 1917 so nastopili častniki 2. čsl. polka v Rusiji proti nekemu tovarišu, ki so mu očitali razne goljufije. Med drugim so ga obdolžili, da živi pod tujim imenom, da se baha z višjo izobrazbo, ki je v resnici nima, da se izdaja za častnika in zdravnika, pa ni eno, ne drugo. Posledica teh očitkov je bila razprava pred polkovnim sodiščem. Toda obdolženec častnik se je znal izogniti škandalu in si hotel izposlovati potni list v Francijo. Potne lista mu pa niso hoteli dati, dokler ne uredi svoje zadeve s sodiščem. Toda dotični častnik tudi to pot ni prišel v zadrego. V Kijevu je napisal dolgozvezen raport in predno je bila njegova afeta rešena, je bil že poveljnik 2. polka. Zato so vojaške oblasti njegovo afero začelo potlačile. To je bil začetek kariere drogistar Rudolfa Geidla, zdaj znanega pod imenom generala Radula Gajde.

9. septembra 1926 je priobčil Rudolf Geidel v svojem glasilu »Narodnih Listech« novo verzijo o svojem življenju. Ta verzija se pa žal ne vjema z izjavo, ki jo je podal isti Rudolf Geidel v svojem kijevskem raportu 16. novembra 1917. L. 1917 je Rudolf Geidel izvedel, da se v resnici ne imenuje Gajda. V svojem raportu pravi med drugim, da je l. 1907 absolvirati gimnazijo, l. 1908 pa služil pri vojakih kot enoletni prostovoljec pri topničarstvu. Koncem leta je napredoval v čin častniškega aspiranta. V resnici pa je bil Rudolf Geidel rojen l. 1892 tako, da je bil l. 1907 star šele 15 let. Gimnazijo je zapustil že v četrtem razredu in je torej ni absolvirati. L. 1908 ni mogel biti enoletni prostovoljec.

Dalje navaja v svojem raportu, da je pred vojno absolvirati dveletni tečaj »Medicinske akademije«, poleg tega pa se je posvetil na univerzi študiju medicinske kemije, osobito kozmetike. Začetkom l. 1913 se je baje seznanil s hčerko lekarnarja Pirona v Skadru. S pomočjo omenjenega lekarnarja je ustanovil l. 1914 v Skadru drogerijo in kozmetični salon. L. 1926 pa navaja Rudolf Geidel čisto drugačne podatke o svoji preteklosti. Pravi namreč, da je v Kijevu dovršil štiri razrede gimnazije, potem pa absolvirati gimnazijo kot eksternist in dosegel diplomu inženjerja agrikulturne. Med svojimi gimnazijskimi študiji je bil baje nekaj časa v drogičinskih praksah.

To je precej zamotana zgodovina. Dejstvo je, da je bil Rudolf Geida leta 1908 izključen iz gimnazije in sicer kot četrtošolec. Ako bi bil res služil eno leto pri vojakih, potem pa študiral dve leti trgovsko akademijo in eno leto kemično kozmetiko, bi l. 1912 še ne mogel absolvirati obeh šol. Začetkom l. 1913 ga vidimo v Skadru kot kavalirja lekarnarjeve hčerke. Enoletni prostovoljec sploh ni mogel biti, ker ni imel potrebne izobrazbe. Se večje nečestnosti najdemo v njegovem življenje-

pisu, ako si ogledamo zadnjo Geidlovo izjavo. Ako je zapustil gimnazijo leta 1907 kot četrtošolec, bi jo mogel absolvirati kot eksternist šele l. 1911. Kako je mogel potem študirati agrikulturno in postati inženjer, ko pa sam trdi, da je služil pri vojakih in da je bil leta 1913 že v Skadru?

Ako primerjamo oba življenjepisa, ki ju navaja Geidl sam, moramo priznati, da je eden ali pa oba zlagana. Res je, da je bil Rudolf Geidel l. 1914 v Skadru navaden drogist. Tam se je prvič oženil. V Sibiriji se je oženil drugič, ne da bi se bil poprej ločil od prve žene. V raportu pravi, da je ostal v Skadru do izbruha svetovne vojne. Potem ga je vzel s seboj slovenski polk št. 86. K vojakom je prišel baje kot rezervni zastavnik. Čez nekaj mesecev je bil imenovan poročnikom in sicer pri IV/26 Landsturm-Etappenbataillonu. L. 1926 pa piše, da je pobegnil k Črnogorcem kot zastavnik. V drugi izjavi pa pravi, da so ga Črnogorci ujeli in da se je takoj prijavil kot dobrovoljec v črnogorsko armado. Bil je baje pobočnik vojvode Glure Petroviča. Res je pa, da je našel sorodnik nekoga češkoslovaškega generala, ki se je dal ujeti in dan pozneje kot Geidel. Rudolfa Geidla v črnogorski armadi kot vojaškega zdravnika.

Potem se pričnemo poglavje o Geidlovi zdravniški karijeri. Po razpadu črnogorske armade se je zatekel baje k ruski samaritanski misiji, ki mu je pomagala pobegniti v Francijo. Potni list, ki ga je dobil od ruske misije, se je glasil na medicina. V zadnji izjavi pa pravi Geidel, da mu je polkovnik Cabrov v ruski misiji takoj preskrbel uniformo ruskega zdravnika in potni list, v katerem je bil označen kot ruski zdravnik in član misije, ki se vrača v Rusijo. Ko je prišel Geidel v Petrograd, je bil v veliki stiski. S posredovanjem članov sanitetne misije je bil predstavljen srbskemu poslanstvu, ki ga je poslalo v Odeso kot srbskega zdravnika. Tako se je torej Geidel čez noč prelevil iz medicina in ruskega zdravnika v srbskega zdravnika. V srbski dobrovoljski diviziji je služil spočetka kot zdravnik v prvem polku. Razmere so bile take — pravi sam, — da ni upal priznati, da v resnici ni zdravnik. Pozneje je bil imenovan za sanitetnega kapitana. Pri prvi ugodni priliki je izstopil iz srbske divizije in se prijavil generalu Cervinku kot artiljerijski častnik. In tako se je pričela njegova vojaška karijera.

Dva poleta čez Atlantski ocean

Pred poletom francoskega letalca kap. Foucha je nastal spor, kdo bo vodil njegov aeroplan. Američani so namreč forsirali svojega rojaka kapitana Berryja, ki je pa zdaj v interesu letalstva prepustil prvenstvo Fouchu. Po poročilu »Chicago Tribune« bo startal Fouch koncem septembra. Spremljal ga bo ameriški avijatik poročnik Snody, s katerim se bosta pri krmilu vrstila. Slabo vreme ovira poskusne polete. V soboto se je dvignil Fouch z 20 potniki in bencinom, ki bi zadostoval za 1000 milj poleta. V eni minuti in 2 sek. se je aeroplan dvignil v višino 1000 čevljev.

Marseljski list »Soleil de Marseille« pa priobčuje razgovor svojega poročevalca z znanim letalcem Colim, ki hoče poleteti z avijatikom Taraseonom preko Atlantskega oceana v nasprotni smeri, torej iz Pariza v New York. Hidroplan, na katerem poletita, bo izgotovljen v 14 dneh. Startati nameravata 21. septembra. Coli je prepričan, da preleti Atlantski ocean v 31 urah. Pristati sploh ne namerava. Ako bi se pa moral spustiti, lahko vzdrži njegov hidroplan na morju več dni.

Senzacionalna obravnava pred rumunskim sodiščem

Pred apelacijskim sodiščem v Kišinevu v Besarabiji je bila končana v soboto zanimiva razprava proti večkratnemu milijonarju Semjonu Kurčoglu iz Tiflisa in veleposestniku Plavskemu. Kurčogla je veljal za enega najbogatejših ljudi na Kavkazu in zato je razumljivo, da so se med revolucijo mnogim cedile sline po njegovem bogastvu. Milijonar je dobival čisto grozila pisma, za katere se pa ni dosti zmenil. Šele po so začeli boljševiski po Tiflisu napadati bogate prebivalce, je sklenil prodati vse svoje imetje in se preseliti v inozemstvo. Boljševiki so neko čeno navalili na njegovo palačo in ubili dva milijonarjeva brata in mater. Kurčogla je bil težko ranjen. Toda denarja napačniki niso mogli odnesti, ker je bil spravljen v železni blaginji. Kurčogla je dobival še vedno grozila pisma in zato je sklenil poveriti imetje svojemu prijatelju Plavskemu, sodnemu uradniku in sinu predsednika okrajnega sodišča v Tiflisu. Plavski naj bi veleposestvo in druge nepremičnine prodal ter odpotoval za milijonarjem v inozemstvo.

Kurčoglu je odpotoval preko Vladivostoka v Carigrad. Prvo leto mu je bil Plavskij podrobno o likvidaciji njegovega premoženja, pozneje je pa utihnil. Kurčoglu je takoj slutil, da ga hoče prijatelj olepšariti. In res je kmalu izvedel, da je Plavskij prodal vse njegovo imetje in pobegnil z izkupičkom v inozemstvo. Kurčoglu ga je dve leti zamaževal. Našel ga je šele lani

slučajno na krovu vojne ladje. Li je plula v Carigrad. Plavskij je potegnil velikim komfortom. Njegova žena nosila dragocene zapestnice in prstanje, katerih je Kurčoglu takoj poznal svoje rodbinske dragocenosti. Še par je spoznal, da mu preti nevarnost, zato je dal Kurčoglu na račun 36.000 čjev. Kurčoglu se je nastanil pozneje v Galacu, dočim je odpoval Plavskij z ženo v Pariz. Ker bi si milijonar ni odnesel iz Rusije nobenih dragocenosti in ker tudi iz Pariza od Plavskega ni bilo denarnih pošiljatev, je trpel Kurčoglu v Galacu veliko pomanjkanje. V obupu je hotel izvršiti samomor. Po povratku zakoncev Plavskih je prišlo med bivšim milijonarjem in Plavskim do spopada. Plavskij je zagrozil Kurčoglu z revolverjem in tako se je moral obubožani boagtaš vrniti v Galac praznih rok. Tu mu je pomagal perzijski konzul. Z njegovim posredovanjem je bila vložena proti Plavskemu tožba. Sodišče je ocenilo Kurčoglovo imetje na 108.365.300 čjev. Kurčoglu je imel v Rusiji šest hiš in hotel v Tiflisu in Borzonu, šest vinogradov, ogromno posestvo in mnogo dragocenosti. Plavskij je bil obsojen radi poveljevanja tuje imetje na tri leta ječe. Vse njegovo imetje v Rumuniji je bilo zaplenjeno.

Družabno-zabavni večer na TABORU

»stopnino prsto odseli vsako soboto v novih spodnjih prostorih ob telovadnici« Dostop imajo vsi Sokolovci in vpeljeni gostje. Spored kot preteklo soboto

Bombni atentat v banki

Strašen čin blazneža.

Nenavaden zločin je razburil koncem preteklega meseca mesto Pittsburgh v Ameriki. V eno največjih bank v mestu je stopil popoldne neki neznanec in predložil službojučemu blaginiku listič papirja, popisane s par črkami ter številkami, ki so značile 2000 dolarjev. Blaginik, ki ni razumel tuja, ga je vprašal, kaj hoče. Neznaneec je samo lakonično pripomnil: »Dajte mi 2000 dolarjev!«

Blaginiku Jonesu je bil mož sumljiv, pokazal je listič svojim tovarišem, obenem pa je pozval v bližini se nahajajočega stražnika. Vsi štirje uradniki so neznancu hiteli pojasnjevati, da je listina brez vrednosti. Tujec se je nato odmaknil od blaginje in rezko pripomnil: »Dajte mi 2000 dolarjev ali pa vas spravim s sveta!«

Sluteč nevarnost, so se uradniki instinktivno vrgli na tla, istočasno pa je neznaneec položil svojo torbo na tla in jo brcnil. Sledila je strahovita eksplozija, čije učinke je bil grozen. Del bančnega poslojja se je pričel rušiti, kameenje, opeka, steklo in drugi drobci so leteli na pasante. Silno eksplozijo je bilo čuti daleč naokoli. Izpod ruševin so potegnili popolnoma razmesarjeni trupli stražnika in neznanca, čigar identiteto so kasneje ugotovili. Gre za nekoga Collina Barleya, ki je nedavno pobegnil iz neke umobolnice. Pri eksploziji je bilo resno poškodovanih okoli 20 oseb, nad 100 oseb pa je dobilo lažje poškodbe. Notranji poslovni prostori banke so bili deloma uničeni.

K čisti obleki
rabite čisto obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

K beli obleki
kupite belo obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

K platneni obleki
kupite platneno obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

Ceški Robinzon v polarnih krajih

Jan Welz v borbi z medvedi. Teško življenje polarnih lovcev. Američani izkoriščajo tudi polarne prebivalce.

Omenil sem že mimogrede, da sem preživel na svojem potovanju mnogo težkih ur, toda nikoli nisem končil duhom. Lovci stojijo v severnih pokrajinah vedno z obama nogama v grobu. Smrt sedi na koncu tvoje sence — pravijo Eskimi, kadar gredo na lov. Tudi sam sem se prepiral o resničnosti tega pregovora.

Nekoč sem šel z Eskimi na lov. Prenosili smo pragozdu pod skalo ob reki Sakchevan (Mackenzie), ene največjih rek, ki se zlivajo na ameriški obali v Ledeno morje. Noč je bila hladna in gorivo, ki smo ga nabrali v pragozdu, je bilo kmalu porabljeno. Še predno se je zdanilo, smo morali iskati v pragozdu suhljadi. Komaj smo pa začeli klestiti suhe veje, smo začeli obupen klic na pomoč. Nič ne videl, kaj se je zgodilo. Pograbil sem puško in hitel v smeri, od koder je prihajal klic. Vedel sem, da preti nekemu smrtna nevarnost. Kmalu sem spoznal, da kliče nekdo na pomoč iz jame. Ko sem se približal dotičnemu kraju in dvignil svetilko, da pogledam, kje je vhod v podzemlje, sem opazil kup suhljadi in spoznal, da se je nesrečnik vjel v naravno past. Stopil sem še dva koraka naprej. Naenkrat je začela suhljad pod mojimi nogami potekati in padel sem v jamo. K sreči sem imel na nogah smuč, sicer bi si bil pri padcu zlomil nogo. Tako sem se pa zadržal in padel počasi na dno. Na prsih sem imel priročno svetilko, ki je ves čas izborna svetila.

V jami sem zagledal mlaki krvi razmesarjenega Eskima. Ležal je lik pred menoj in se zviljal v zadnjih zdihljajih. Okrenil sem se in zagledal na nasprotni strani ogromnega medveda. Roke so se mi tresle od mraza tako, da je bila nevarnost še večja. Avtomatično sem privil svetilko in spustil ves bencin tako, da je napolnila jamo močna svetloba. Na beg nisem mogel niti misliti. Ko sem tako vrtel v roki svetilko, sem opazil, da je medvedov v jami več. Previdno sem snel z rame puško, nabasano z dum - dum naboji ter se pripravil na boj. Ustrelil sem in zadel medveda, ki je raztrgal Eskima. Potem sem začel streljati še po drugih in šele po petem strelu sem bil iz nevarnosti. Ako bi ne bil imel svetilke, bi me bili medvedovi gotovo raztrgali, ker sem padel v brlog, kjer je imela zavetišče cela medvedja družina.

Naposled sem pokleknil k Eskimu in pregledal njegovo razmesarjeno truplo. Siromak je bil strašno razmesarjen. Po vsem telesu so se mu poznali sledovi medvedjih zob.

Odvezal sem smuč, se prijel skale in splezal iz jame. Bil sem tako prestrašen in izmučen, da sem se komaj držal na nogah. Ker nisem mogel sam do svojih lovskih tovaršev, sem začel streljati, da bi mi prišli na pomoč. Kmalu so prihiteli polarniki in Eskimi. Povedal sem jim, kaj se je zgodilo in vsi so hiteli k jami, iz katere so potegnili mrtvega tovarša ter ga pokopali v snegu. Taki pogrebi napravijo na človeka zelo mučen vtis, ker se vrše brez sorodnikov, brez cvetja in nagrobnih govorov.

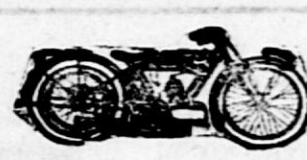
Film Pri nas in drugod

Zadnji teden v Ljubljani ni bil ravno bogat na filmskih senzacijah in učinkovitostih, pač pa so se menda kinematografi melosebojno kosali glede predvajanja komičnih filmov. Harold Lloyd, ki je že od nekdaj ljubljene Ljubljancev, je izpolnjeval programe Kina Matice in Ljubljanskega Dvora. Videli smo ga kar v štirih filmih, od katerih pa sta dva enaka, a v vsakem podjetju predvajana pod drugim naslovom. Matica, ki je že koncem preteklega tedna predvajala dosedaj najbolj uspešno Harold Lloydovo burko »On kot topničar«, je film predvajala tudi v ponedeljek. Ze prihodnji dan je isti film pod naslovom »Tisoč proti enac« predvajal tudi Dvor ter dodal še eno Harold Lloydovo burko »On se boji ženske«. Istočasno je postavila Matica na program filma »Florentinski goslač« ter »Strah pred srečo«; zadnji je zopet samov naslov za — »On se boji ženske«. Glede Harold Lloydja so torej Ljubljancev prišli v polni meri na svoj račun.

Med ostalimi filmi so prevladovali ta teden nemški produkti. Večina teh filmov razun Lucian Albertinovega filma »Ljudje v nevarnosti«, ki je bil izredno zanimiv in napet do skrajnosti, brez običajnih akrobatskih atrakcij, ni dosegla po kvaliteti ameriških filmov. Ideal je predvajal »Pošteno ženo«, film z dobrimi igralci, a slabo režijo. Bil je to eden onih šablonskih filmov, ki se producirajo en maso. Navzlic temu je bil obisk zelo novoljen. V Matici je zopet privabil mnogo sveta, zlasti pa nežnega spola misteriozni Conrad Veidt. Film »Florentinski goslač«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil posebno na višku. Boljša je bila v tem oziru naša kriminalna drama »Razkrinkanje«, ki jo je predvajal Ideal. Film je francoskega izvora. Od večerj vrti Dvor ameriški film »Pariz o polnoči«, ki sicer z naslovom nima mnogo skupnega, je prav mična stvar in je gotovo na delu publike zelo konveniral. Vsebinsko mu tudi ni bil

Znižane cene za dvokolesa Tribuna, Styria, Frera, Bianchi, Champion, motorje Frera vsakovrstni modeli, otroške vozičke od najprostejših do najfinjših, holenderje več vrst. Engro-endetail!
Prodaja na obroke, ceniki franco.
Razstavljeno na pokrajinski razstavi
„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Mati in sin.

Glej sinko, primerjava enkrat perilo oprano z ZLATOROG terpentinovim milom s perilom, opranim z drugim milom!

Kakšna razlika!

Perilo, oprano z Zlatorog terpentinovim milom je res lepše, kakor novo. Poleg tega sem našla v Zlatorog terpentinovem milu

že drugi zlatnik po 10 frankov!

Danes
ne pozabite si ogledati
razstave
najnovejšega manufakturnega blaga
v Obliatnici na Miklošičevi cesti.

Razprodaja!
Od 20—50% ceneje!
Jos. Šelovin-Čuden
trgovina zlatnine, srebrnine in koles
LJUBLJANA, Mestni trg 13

Telefon **Ivan Zakotnik** Telefon
379 mestni tesarski mojster 379
LJUBLJANA, Dunajska cesta 46
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostraža za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, pavilioni, verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
PARNA ŽAGA 23-T Tovarna furnirja

Konopce in vrvi
nudi
tvornica KANAPA UŽARIJE d. d.
ODZACI (Bačka)

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

46-T

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočustvovanja, za poklonjene vence, za res mnogoštevilno spremstvo na zadnji poti našega predobrega soproga, očeta, strica in tasta, gospoda

Josipa Juvana

posestnika v Vodmatu.

se vsem najiskrenejše zahvalujemo. — Posebno zahvalo smo dolžni izreči pevskeemu društvu „Zvezda“ za krasno žalostinko in „Požarni brambi Moste“ za polnoštevilno udeležbo in poklonjeni krasni venci.
Vsem tisočera hvala!

VODMAT, dne 10. septembra 1926.

Zalujoči ostali.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 per. Najmanjši znesek Din 5—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1— Najmanjši znesek Din 10—

Službe

Masarka,

dobro izveščana z večletnimi spravevali išče mesta masarka v kakšnem sanatoriju. — Ponudbe pod „Masarka 2361“ na upravo „Slov. Naroda“.

Gospodična,

zmožna slovenskega in nemškega jezika, steno-grafije, stroje-pisja ter vseh pisarniških del — išče službo; gre tudi na deželo. — Ponudbe pod „Zmožnost/2616“ na upravo „Slov. Naroda“.

Službo gospodinje pri samostojnem gospodstvu išče dobra kuharica (vdova). — Dopisi pod „Dobra kuharica/2593“ na upravo „Slov. Naroda“.

Knjigovodkinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika ter vseh pisarniških del — želi premeniti sedanje mesto. — Ponudbe pod „Knjigovodstvo/2592“ na upravo „Slov. Naroda“.

Trg. pomočnik

vojašine prost, izurjen v mesni trgovini — želi premeniti sedanje mesto. — Ponudbe pod „Pomočnik/2614“ na upravo „Slov. Naroda“.

Kuharica

skromna, varčna — išče službo pri samostojnem gospodstvu; opravlja vsa hišna dela. Gre tudi izven. — Ponudbe pod „Trajno 100/2641“ na upravo „Slov. Naroda“.

Zastopnik

se sprejema po vseh krajih za prodajanje dovoljenih sredstev. — Merkur, Brno, Nová, CSR.

Najnovejši epohalni izum petrolejska plinska svetiljka, „AIDA“ z Avrovo žarnico

200-500 sveč moči. Kraska bela luč. Neznatna poraba petroleja. Svele kakor elektrika! „AIDA“

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, sol. cerkev, dvorišč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

SVARC i drug

ZAGREB, Preradovičeva ulica 1. — Išče mo zaupne zastopnike — Zahtevajte takoj prospekt! — 136/T

Dolgodlaki jazbecariji

V psari Englhof last odvetnika dr. Goze Kodella, Graz, Merangasse 69

je ceno naprodaj

več prvovrstnih večkrat odlikovanih lovskih psov in sicer mladicev in tudi starejših vporabnih psov. 1633

Deset čevljarskih pomočnikov

vajenih izdelovanja moč njih bakandž sprejemem takoj za stalno. Hrana in stanovanje v hiši. — Frano Tuček, vlastiti proizvod cipela, Sirač. 2605

G. Flux, Ljubljana,

Gospodica ulica št. 4/I. — Posredovalnica boljših služb, 35 let obstoječa, išče nujno 2 gospodini (z znanjem nemščine) k otrokom, kontoristino (lovskega, nemškega steno-grafija), kuhinjskega mesarja (točilec) za hotel v Dalmaciji, več kuharic in sobaric za tu in izven itd. — Za odgovor priložiti znakmo! 2626

Nepremičnine

Malo posestvo

(hiša, hlev, gozdič, parnjiv) v Stični, 20 minut od kolodvora — naprodaj za 30.000 Din. — Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 2640

Kupim

Štedilnik

(železen) dobro ohranjen kupim. — Ponudbe z navedbo cene pod „Štedilnik/2629“ na upravo „Slov. Naroda“.

Sode

od strojnega mazilnega olja (Schmieröfasser), dobro ohranjene, kupujemo stalno. — Ponudbe na oglasni zavod Kopitar, Ljubljana pod „Tajkojsnje plačilo“. 2550

Stare kovine

vseh vrst plača najbolje Strzalkovsky, Za greb, Meduličeva ul. 20

Prodaj

Poričstvo

različno, v dobrem stanju ter dve moški obleki radi pomanjkanja prostora naprodaj. — Ponudbe pod „Poričstvo 2594“ na upravo „Slov. Naroda“.

Jedilnica

iz trdega lesa ter nekaj drugega pohištva (dobro ohranjeno) — radi selitve naprodaj. — Ponudbe pod „Takoj/2630“ na upravo „Slov. Naroda“.

Moško kolo

dobro ohranjeno, naprodaj. Cena Din 1500. — Ponudbe pod „Dobro ohranjeno/2613“ na upravo „Slov. Naroda“.

Stanovanja

Dijakinjo

sprejemam na stanovanje in hrano. — Ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ pod „Dijakinja/2615“.

Sostanovalka

se po zmerni ceni sprejme. Naslov pove uprava „Slov. Naroda“. 2638

V Gradcu

se odda hrana s stanovanjem za 1—2 srednje-šolca (ki). — Več pove gosp. polkovnik Mattanovich, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67. 2473

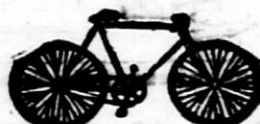

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1

Dvokolesa,

motorji, otroški vozički in pnevmatika po zelo nizki ceni. Ceniki franco. Prodaja na obroke: — „TRIBUNA“ F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. Tovarna dvokoles in otroških vozičkov. 136/T

Opr. št. 27182/24 ad 12.

Razglas.

Gospod minister socialne politike v Beogradu je s svojim odlokom z dne 29. julija 1926 O broj 167/IV znižal počenši s 1. avgustom 1926 prispevek za delavske zbornice, določen z odlokom z dne 12. avgusta 1924 S broj 49/IV, od 0,5% na 0,3% zavarovane mezd, ki služi za podlago pri odmeri prispevkov za bolniško zavarovanje.

Prispevek za delavske zbornice se predpisuje samo za one osebe, ki so uvrščene v VI. do vsehvi XVIII. mezdni razred.

Prispevek za delavske zbornice znaša v mezdnem razredu:

VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.	XVIII.
0.10	0.12	0.14	0.17	0.21	0.25	0.30	0.36	0.43	0.52	0.61	0.72	0.85

Din na teden.

Prispevek za delavske zbornice je dolžan plačevati delodajalec, ki ga pa sme v celoti odtegniti od nameščenčevega zaslužka.

Ob priliki znižanja prispevkov za delavske zbornice je izdal Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu nove tablice prispevkov, ki si jih delodajalci morejo nabaviti pri podpisnem uradu po Din 1— (en dinar) komad.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

dne 26. septembra 1926.

Ravnatelj:

dr. Bohinjac s. r.

Zobozdravnik dr. Ivan Eržen v Kranju
ne ordinira od 11. sept. do 1. oktobra

Haznamilo preselitve.

Naznanjam cenj. damam, da sem preselila svoj

modni atelje Goli

iz Levčev ulice št. 9 Pred škofijo 21 poleg magistrata ter se cenj. damam najtopleje priporočam.

2637 Julija Goli-Smerdelj.

POZOR!

Auto sveče najboljšie in najcenejše

„EYAUEM“

za vse type avtomobilov

„BALLOT“

simt Dietzel motore 6 HP. do 300 HP.

„ZENITH“

vplinjivalec (Vergaser) za vse type avtomobilov Europ. in Ford

Teh. M. KURILLO,

Agence technique et d'automobiles DUMONVILH. (Dalmacija)

Kemijska tvornica BRILL d. d., Beogra.

Brill

Biser vseh čistil za čevlje

Brill daje čevljem izreden sijaj in odličnost. — **Brill** mehča usnje in mu potrojuje trajnost. — **Brilla** je treba vzeti najmanjše količino za čiščenje čevljev. — Ne pozabite, da škatla **Brilla** zaleže za tri škatle podobnih proizvodov.

Barvne trakove, ogljeni, povodnični, kopirni papir, hektografični pri **LUD. BARAGA**, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6 Telefon 980

**LOKOMOBILI
MOTORI
GATERI**
DIZEL I
SAUGGAS
PINI & KAY
KOMPL. PILANE
POVOLJNI PLAČEVNI USLOVI
Braća FISCHER d. d.
ZAGREB, Pantovčak 1b. 125 T

15 letno jamstvo
najboljše **STOEWER** šivalni stroji s pogreznim transporterjem (grabelje); z enostavnim premikom je pripravljen za šivanje, vezanje ali šivanje

**LUD. BARAGA
LJUBLJANA**
Šelenburgova ul. 6, I. 219-L
Telefon št. 980.

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, monogramov, oblek, fino belo in barvasto ažuriranje, ontlanje, predtiskanje

Matek & Mikeš,
Ljubljana, Dalmatinova 13
Najfiniša izvršitev, brezkonkurenčne cene, najkulantnejša postrežba. 118-T

V majem se odda z novembrom 1926 v Ljubljani staroznana

Föderlova sedaj **Prva delavska pekarna**
s stanovanjem, skladišči in pritliklinami.

Prostornosti se lahko razširijo in so primerne tudi za katerokoli drugo večje obrtno podjetje. Naslov za ponudbe:
V. Gärtner, Kolizejska ulica 4 2621

L. Mikuš
Ljubljana, Metel try 13
popravlja svoje stroje
deležnikov in solent-
kov ter sprehajalnih
polic.

Kako naj perem avtomobil : :
: : : brez vodovoda ?
S Erkelko Deltome (Din 650—)
R. In A. Gorjan, inženjerja, Zagreb
Iščemo zastopnike 2620

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani : : prodaja 21-1

:: premog ::

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: **PROMETNI ZAVOD za PREMOG d. d.**
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1

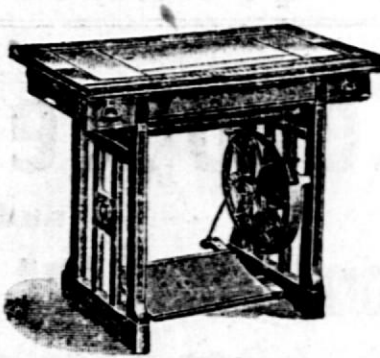

GRITZNER
za obrt, dom in industrijo. **JOSIP PETELINC**, Ljubljana
nega **vezenja** brez ptačen

Najnižje cene:

**Najboljša kolesa so
GRITZNER**
in
šivalni stroji

Pouk šiva-
nja in umet-
nega **vezenja** brez ptačen

Tudi na obroke!

Prva jugoslavenska tvornica vagona, strojeva i mostova

d. d. **BROD n/S.**

Vplačana delniška glavica Din 55,000.000. Tekoči račun pri Prvi hrvatski štedionici, podružnica Brod n/S. — Cekovni račun pri kr. pošt. čekovnem zavodu v Zagrebu št. 35.125

Centrala in tvornica BROD n/S.

Telefon 81 i 120. — Brzojavi: Lokomotive Savohrod. — Telefon 30 i 27.

Pisarna: Beograd, Knez Mihajlova 42/L.

Proizvaja in popravlja potniške in tovorne vagon, lokomotive vseh vrst in vseh kolotečin. Specijalne vagon za transport lesa, rude, žita in vseh poljedelskih ter industrijskih proizvodov, cisterne. Parne kotle, rezervarje, pločevinaste cevi večjih dimenzij, železne dimnike, železne konstrukcije, strešne konstrukcije, stopnice, opreme in dvigala vseh vrst. Železne mostove vseh razsežnosti, popravila pogonskih in delavnih strojev za vse industrije.

BEograd, Knez Mihajlova 42/L, lastna pisarna.

ZAGREB,

Zastup. **Vilim Singer,**
Martićeva 14b. Telefon 13-74.

SARAJEVO,

Zastup. **Oto Stročnjak,**
pet. prot. 201. Telefon 3-59

Zadružna hraninfca

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z.

Ljubljana Sv. Petra cesta 19 Ljubljana

daje posojila na
vknjižbo ter proti
zastavi vrednostnih
papirjev. Obrestuje
vloge na knjižice
po čistih

6%

brez
odpovedi.

Poseben oddelek
za prodajo srečk
Državne razredne
loterije ter prodajo
srečk ratne štete
na obroke

Kupujemo 7% državno investicijsko posojilo ter ostale državne papirje